

PRILOGA I

**MINIMALNI POGOJI ZA ZAGOTOVITEV USTREZNIH BIVALNIH RAZMER IN
USTREZNE NEGE PRI ZADRŽEVANJU ŽIVALI PROSTOŽIVEČIH VRST V
UJETNIŠTVU**

A) SESALCI (MAMMALIA)

TABELA 1

Skupina	Št. živali	Prostor			Hrana	Socialna struktura	Ureditev prostora
		zunanji (m^2) x višina (m)/ za vsako dodatno žival še (m^2)// zunanji (m^3)	notranji (m^2) x višina (m)/ za vsako dodatno žival še (m^2)// T ($^{\circ}C$)// m^3	bazen velikost (m^2) x globina (m)// T ($^{\circ}C$)// m^3			
Vrečarji (Marsupalia)							
Kenguriji, valabiji velike vrste (rdeči in sivi veliki k.) srednje velike živali drevesni kenguru	1-5 1-5 1-2	300xvišina*/50 200xvišina*/30 25xvišina*	20xvišina*/// 15 15 xvišina* 8x2.5		rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, briketi, seno, olistane veje)		naravna tla, peščeni otoki, stelja v notranjem prostoru, zaklon v primeru slabega vremena, plezalne veje za drevesne kenguruje
Žužkojedi (Insectivora)							
Ježi	1-2	≥ 2 xvišina*	// ≥ 15 (1*)		rastlinskega izvora (sadje); živalskega izvora		naravna tla (zemlja ali stelja), skrivališče
Netopirji (Chiroptera)							
Leteče lisice, sadjejedi netopirji	15-20	//60	// ≥ 21		rastlinskega izvora (sadje)		70% relativna zračna vlaga, plezalne veje, prostor za letanje
Prvaki (Primates)							
Polopice							
Mišji maki, loriji galagi, mačji maki veliki galago	2- družina	1.5x2 3.0x2 6.0x2	//20-25		rastlinskega izvora (sadje, zelenjava); živalskega izvora (žuželke, gole miši)		50-75% relativna zračna vlaga, plezala, skrivališča, leseni zaboji, na tleh stelja
Lemurji	1-5	15x3/3	15x3//18-25		rastlinskega izvora (sadje, zelenjava); živalskega izvora (skuta, kuhaná jajca, mleko)		40-70% relativna zračna vlaga, plezala iz lesa, leseni zaboji
Opice in človeku podobne opice							
Marmozetke tamarinke, marmozetke	2- družina	5x2	//18-24		rastlinskega izvora (sadje, zelenjava); živalskega izvora (skuta, kuhaná jajca, cvrčki, mokarji, gole miši); dodatki vitaminov (D3) in mineralov	par, družina	plezala iz vej, skrivališča, leseni zaboji, stelja

Skupina	Št. živali		Prostor		Hrana	Socialna struktura	Ureditev prostora
Kapucinke sajmiriji, skakačke, mali sakiji kapucinke, volnačke, obešalke, vriskači	2-5 2-5	8x2 16x3	zunanji (m^2) x višina (m)/ za vsako dodatno žival še (m^2)// zunanji (m^3) notranji (m^2) x višina (m)/ za vsako dodatno žival še (m^2)/T (°C)	bazen velikost (m^2) x globina (m)// T (°C)// m^3	rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, semena); živalskega izvora (skuta, kuhanaja jajca, mleko, kuhano meso, cvrčki, mokarji, gole miši)	skupine	plezala, skrivališča, police
Ozkonose opice navadne zamorske mačke, zelena zamorska mačka mala belonosa zamorska mačka	1-5 1-5	25x3/2 15x2.5	10x3/2//≥14 6x2		rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, semena); živalskega izvora	par, skupine	plezala, skrivališča
Ozkonose opice makaki, mangabiji, kozačke	1-5	25x3/3	15x3/3//≥14		rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, semena); živalskega izvora	par, skupine	plezala, skrivališča
Ozkonose opice pavijani, dželada	1-5	25x2/4	25x2/4//16		rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, semena); živalskega izvora; trava in seno (dželada)	skupine	plezala
Ozkonose opice langurji, gvereze	1-5	25x3/2	10x3/2//18		rastlinskega izvora (listje, sadje, listnata zelenjava)	par, skupine	plezala, skrivališča, skrivališča
Giboni	2	25x3.5/8	25x3.5/8// ≥10		rastlinskega izvora (sadje, zelenjava); živalskega izvora (živalske beljakovine)	par, družina	plezala
Velike človeku podobne opice Šimpanz, orangutan gorila	2 2	25x4/10 50x4/10	25x4/10//16 50x4/10//16		rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, rozine, semena); živalskega izvora (živalske beljakovine)	skupine	plezala, dvignjeno ležišče, ločitev živali
Zajci in žvižgači (Lagomorpha)							
Zajci in kunci poljski zajec divji kunc	1-2 1-2	20xvišina*/4 10xvišina*/2			rastlinskega izvora		naravna tla, prostor bogato strukturiran (grmički, podrt drevesa), skrivališča
Glodavci (Rodentia)							
Veverice in sorodniki							
Veverice manjše vrste (burunduk) večje vrste (navadna v., lisičja v., siva v. idr.) prerijski psi, svizci	1-2 1-2 1-5		1x1.5 4x2.5 20xvišina*		rastlinskega izvora, veje za boljšo obrabo zob		plezala (drevesne vrste), naravna tla za kopanje rovov (talne vrste)
Bobri	1-2	20xvišina*/4	2xvišina*	15x0.8	rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, kruh), veje		

Skupina	Št. živali	Prostor	Hrana	Socialna struktura	Ureditev prostora	
		zunanji (m^2) x višina (m)/ za vsako dodatno žival še (m^2)// zunanji (m^3)	notranji (m^2) x višina (m)/ za vsako dodatno žival še (m^2)//T ($^{\circ}C$)// m^3	bazen velikost (m^2) x globina (m)// T ($^{\circ}C$)// m^3		
Miši in sorodniki						
Voluharice, hrčki, polhi	1-3		≥ 0.5 xvišina*	rastlinskega izvora	skrivališča, material za gnezdo, nastilj, plezala	
Ježevci in sorodniki						
Ježevci starega sveta	1-2	≥ 12 xvišina*		rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, kruh, veje)	tla za kopanje, zaklonišče ali skrivališče	
Činčile in viskače	1-2	≥ 2 xvišina*		rastlinskega izvora	naravna tla	
Budre morski prašički, z izjemo hišne budre	1-2	1xvišina*		rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, kruh)		
Budre maraji - pampske zajci	1-2	20xvišina*		rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, kruh)	tla za kopanje, zaklonišče ali skrivališče, porodni in spalni zaboji z nastiljem	
Nutrije	1-2	8xvišina*/1	2xvišina*	2x0.5	rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, kruh, olistane veje)	
Kapibare kapibara	1-2	40xvišina*/10	8xvišina* //15	6x0.5 (5 živali)	rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, kruh, veje)	
Zveri (Carnivora)						
Kune mala podlasica, hermelin skunk, mink, navadni dihur kuna belica, kuna zlatica evrazijski jazbec evropska vidra rosomah	1-2	5x2 10x2 20x2 40x2 120x2		20x0.8	živalskega izvora (meso z dodatkom vitaminov in mineralov, cele živali); rastlinskega izvora (sadje, zelenjava)	naravna tla, plezala, prostor bogato strukturiran (skale, hlodi), skrivališča, zaboji s slamo (vrste občutljive na mraz)
Psi volk, hijenski pes šakal, kojot, dingo lisica, rakanasti pes grivasti volk	1-4 1-2	200xvišina*/20 100xvišina*/15 60xvišina*/10 150xvišina*/20			živalskega izvora (meso s kostmi, cele živali), dodatki vitaminov in mineralov	naravna tla, prostor bogato strukturiran (podrto drevo, grmovje, skale), skrivališča, ločitev živali, zaklonišče, ogrevan notranji prostor (živali občutljive na mraz)
Mačke Male mačke divja mačka, bengalska mačka serval, ozelot, ris	2	16x2.5 30x2.5	16x2.5//18 (2*) 30x2.5//18 (2*)		živalskega izvora (cele živali, meso z dodatkom vitaminov in mineralov)	naravna tla, prostor bogato strukturiran (podrta drevesa, grmovje, skale), skrivališča, zaklonišče, spalni zaboji
Mačke Velike mačke lev, tiger leopard, jaguar, puma, snežni leopard gepard	1-2	100xvišina*/10 40xvišina*/10 150xvišina*/20	24xvišina*/6 // ≥ 15 (2*) 25xvišina*/12// ≥ 15 (2*) 20xvišina*/5// ≥ 15 (2*)	bazen (tiger, jaguar)	živalska (cele živali, meso s kostmi)	naravna tla, možnost za plezanje, dvignjeno mesto, ločitev živali, zaklonišče

Skupina	Št. živali		Prostor		Hrana	Socialna struktura	Ureditev prostora
			zunanji (m^2) x višina (m)/ za vsako dodatno žival še (m^2)// zunanji (m^3)	notranji (m^2) x višina (m)/ za vsako dodatno žival še (m^2)//T ($^{\circ}C$)	bazen velikost (m^2) x globina (m)// T ($^{\circ}C$)// m^3		
Rakuni pravi rakuni, nosati medvedi, mačji panda	1-2	20x2/4	//≥15 (2*)	bazen (rakun)	živalskega izvora (meso, cele živali), rastlinskega izvora (sadje, zelenjava, bambus)		naravna tla, plezala, skrivališča, spalni zaboji
Medvedi severni medved rjavi medved	1-2	200xvišina*/50 150xvišina*/20	6xvišina*	60x1.5, bazen	živalskega izvora (meso, ribe), rastlinskega izvora (sadje, zelenjava)		naravna tla, plezala, ločitev živali
Plavutonožci (Pinnipedia)							
Uhati tjulnji mroži pravi tjulnji	1-5 2-4			100x2/// 200 60x1.5// /90	živalskega izvora (ribe, dodatek vitaminov (B1))		kopni del ob bazenu, ločitev živali
Trobčarji (Proboscidea)							
Sloni samica samec	1-2 1	500xvišina*/ 100 150xvišina*/ 100	30xvišina* //≥15 50xvišina* //≥15		rastlinskega izvora (seno, trava, močna krmila, sadje, zelenjava, veje)		naravna tla (pesek), voda za kopanje
Lihoprsti kopitarji (Perissodactyla)							
Zebre, osli, konji	1-5 1-5	500xvišina*/80 1000xvišina*/ 80	8xvišina* (1 žival)///10 8xvišina*(1 žival)		rastlinskega izvora (seno, trava, močna krmila, zelenjava, veje)		
Nosorogi	1-2	500xvišina*/ 150	40xvišina* //18		rastlinskega izvora (seno, trava, močna krmila, sadje)		naravna tla, blatna kopel
Sodoprsti kopitarji (Artiodactyla)							
Svinje pekariji	1-2 1-4	200xvišina*/20 80xvišina*/10	//≥0 (2*) //≥0 (2*)		rastlinskega izvora, živalskega izvora		naravna podlaga, blatne kopeli, suho zaklonišče
Povodnji konji mali veliki	1-2 1-2	150xvišina* 250 xvišina*	10xvišina* //18 40xvišina* //18	20x0.8// 18-20 30x1.5// 18-20			
Žirafe	1-4	500xvišina*/ 100	25 x5.5 (1 žival)/15		rastlinskega izvora (seno, sadje, zelenjava, veje, briketi)		trda podlaga, pesek (ležišče)
Kamele velblod, guanake, vikunje lama, alpaka	1-3 1-3	300xvišina*/50 150xvišina*/30			rastlinskega izvora (seno, trava, sadje, zelenjava, veje)		zaklonišče
Jeleni srne damjek, čital, sika jelen navadni jelen, vapit, milu, los, severni jelen	1-2 1-8 1-6	400xvišina*/ 100 500xvišina*/60 500xvišina*/80	25 xvišina* (1-10 živali), 4xvišina* (1 žival) 30xvišina* (1-10 živali)		rastlinskega izvora (seno, trava, sadje, zelenjava, žita, veje), živalskega izvora (meso za severne jelene)		zaklonišče, senca

Skupina	Št. živali	Prostor			Hrana	Socialna struktura	Ureditev prostora
		zunanji (m^2) x višina (m)/ za vsako dodatno žival še (m^2)// zunanji (m^3)	notranji (m^2) x višina (m)/ za vsako dodatno žival še (m^2)//T ($^{\circ}C$)//	bazen velikost (m^2) x globina (m)// T ($^{\circ}C$)// m ³			
Rogarji Grivaste antilope, huleži, gazele (večje in manjše vrste)	1-5 1-8	500xvišina*/80 500xvišina*/40	4-8xvišina* (1 žival)		rastlinskega izvora (seno, trava, močna krmila, zelenjava, sadje, veje)		ogrevan notranji prostor, strukturiran zunanji prostor (hribčki, skale, drevesa), peščene kopeli, ločitev živali
Goveda	1-5	500xvišina*/80	8xvišina* (1 žival)//18 (2*)		kot domače govedo		ločitev živali, zaklonišče
Kozje antilope, gamsi, koze, ovce	1-4	400xvišina*/50			kot domače koze, veje		zaklonišče, ločitev živali

Legenda k tabeli 1:

- Št. živali - število živali, ki jih je dovoljeno zadrževati v predpisani minimalni velikosti prostora
 Prostor - predpisana minimalna velikost prostora
 1* - vrste iz toplejših klimatov
 2* - tropske vrste
 višina* - minimalni pogoj glede višine ni podan

B) PTIČI (AVES)

B1) PTIČI

TABELA 2

Skupina	Št. živali	Prostor Notranji prostor ter Kletka ali Voliera				Ureditev prostora
velikost živali		dimenzijs D x Š x V m/dodaten par	notranji prostor	kletka	voliera	Posebnosti
Tropske ptice pevke (Passeriformes)						
-do 12cm	1-2	0.8 x 0.4 x 0.4/+25%	ogrevan (T>10°C)	-okrogle so neprimerne -dvignjene 80 cm nad tlemi -3 prečke	-zaprte z ene strani -3 prečke -skrivališče	-možnost kopanja
-do 15cm	1-2	1.0 x 0.5 x 0.5/+25%				
-do 20cm	1-2	1.2 x 0.8 x 0.5/+25%				
> 20cm	1-2	1.6 x 0.8 x 0.5/+25%				
Papige (Psittaciformes)						
Are (Psittacidae)						
- do 40cm	1-2	2.0 x 1.0 x 1.5/+50%	ogrevan (T>10°C) 1 m ²	-zaprte s treh strani -okrogle so neprimerne -dvignjene 80 cm nad tlemi -2 prečki	-zaprte z ene strani -2 prečki -skrivališče	-na teh stelja -bazen -plezala
-od 40-60cm	1-2	3.0 x 1.0 x 2.0/+50%	1 m ²			
->60cm	1-2	4.0 x 2.0 x 2.0/+50%	2 m ²			

Skupina	Št. živali	Prostor Notranji prostor ter Kletka ali Voliera				Ureditev prostora
velikost živali		dimenije D x Š x V m/dodaten par	notranji prostor	kletka	voliera	Posebnosti
Loriji (Loridae)						
-do 20cm ->20cm	1-2 1-2	1.0 x 0.5 x 0.5 2.0 x 1.0 x 1.0	ogrevan (T>10°C) 0.5m ² 1.0m ²	-okrogle so neprimerne -dvignjene 80 cm nad tlemi -2 prečki	-zapre z ene strani -2 prečki -skrivališče	-vsak dan sveža hrana -na teh stelja -bazen -plezala
Ostale papige (						
-do 25cm -od 25-40cm -> 40cm	1-2 1-2 1-2	1.0 x 0.5 x 0.5 2.0 x 1.0 x 1.0 3.0 x 1.0 x 2.0	ogrevan (T>10°C) 0.5 m ² 1.0 m ² 2.0 m ²	-okrogle so neprimerne -dvignjene 80 cm nad tlemi -2 prečki	-zapre z ene strani -2 prečki -skrivališče	-na teh stelja -bazen -plezala 1*

TABELA 3

Skupina	Št. živali	Prostor	posebnosti /ureditev prostora		Posebnosti
		zunanji prostor m ² / nadaljnja žival m ²	notranji prostor m ² na posamezno žival		
Noji (Struthionidae)					
A -do 3 mesece	1	100/10	5	-višina ograje vsaj 1.8m -prostor ne sme biti močvirnat -peščena kopel in zaklonišče	
-od 4-6 mesecev	1	100/40	10	-v obori zračen (vendar brez prepipa), svetel in suh notranji prostor za ločitev živali in s T 10°C v zimskem času, tla ne smejo drseti	
B -> 6 mesecev	1 - 3	500/100		-prost izhod tudi v zimskem času	
Emuji (Dromaeidae)					
	2	200/100	4 (brez gretja)	-višina ograje vsaj 1.2m -pri T dlje časa pod -10°C na razpolago notranji prostor	
Nanduji (Rheidae)					
	2	200/25	4 (brez gretja)	-višina ograje vsaj 1.2m -pri T dlje časa pod -10°C na razpolago notranji prostor	
Kazuar (Casuariidae)					
	1	200	8 (ogrevan na 15°C)	-višina ograje vsaj 1.8m -bazen z vodo	samotarji (razen v času parjenja)

TABELA 4

Skupina	Št. živali	Prostor			Ureditev prostora
		zunanji prostor (m ²)/ nadaljnja žival (m ²)	notranji prostor (m ²) na posamezno žival	bazen površina (m ²) x globina (m)/ dodat. žival (m ²)	voliera (m ²)/ dodatna žival (m ²)
Pelikani (Pelecanidae)					
	1 - 4	40/10	3	30 x 0.75/5	
Pingvini (Spheniscidae)					
	1 - 12	60/3		16 x 1.5/1	
Kormorani (Phalacrocoracidae)					
	1 - 6	10/1.5		10 x 1.25/1	
Štoklje (Ciconiidae)					
	1- 2	100/25	pozimi – suh prostor brez prepipa; 5 (tropske vrste)	bazen	40/10
					tekoča ali stoječa voda

Skupina	Št. živali	Prostor				Ureditev prostora
		zunanji prostor (m ²)/ nadaljnja žival (m ²)	notranji prostor (m ²) na posamezno žival	bazen površina (m ²) x globina (m)/ dodat. žival (m ²)	voliera (m ²)/ dodatna žival (m ²)	
Čaplje (Ardeidae)	1 - 6		0.5 (tropske vrste)	bazen	20 (ali 50m ³)/2	možnost gnezdenja in skrivanja
Flamingi (Phoenicopteridae)	1 - 10	100/5	0.5 + bazen (ogrevan)	10 x 0.4		
Žerjavi (Gruidae)	1 - 2	250/100	6 2*	bazen		
Fazani (Phasianidae)	1 - 4		1.5 2*		24xvišina 2m	peščena kopel, skrivališča
Prepelice (Phasianidae)	1 - 5		0.5 2*		8xvišina 2m	peščena kopel, skrivališča
Vrani (Corvidae)	Srake in kavke	1 - 2			20xvišina 3m	
Krokarji in vrane	1 - 2				40xvišina 4m	
Žolne in detli (Picidae)		1 - 2			15xvišina 3m	
Kljunorožci (Bucerotidae)		1 - 2			20xvišina 3m	
Tukani (Ramphastidae)		1 - 2			12xvišina 2m	
Beo (Sturnidae)		1 - 2			4xvišina 2m	

Legenda k tabelam 2, 3 in 4:

- Št. živali   - število živali, ki jih je dovoljeno zadrževati v predpisani minimalni velikosti prostora, ne glede na to pa je velikost notranjega prostora določena na posamezno žival
- Prostor   - predpisana minimalna velikost prostora
- 1*   - kakaduji potrebujejo ogrevan prostor, kjer T ne pade pod 5°C,
           - agapornisi potrebujejo prostor, kjer ne zmrzuje,
           - občutljive vrste iz rodov *Cyclopsitta*, *Deroptyus*, *Eclectus*, *Gypopsitta*, *Micropsitta*, *Pionites*, *Pinopsitta*, *Psittacula*, *Prioniturus*, *Psitaculirostris*, *Psittinus*, *Psittrichas*, *Tanygnathus* potrebujejo T nad 15°C;
- 2*   - vrste živali, občutljive na mraz, ki potrebujejo notranji prostor
- D, Š, V   - dolžina, širina, višina
- A   - obora z naravnimi tlemi (travnik) brez drenaže, kjer se občasno zadržuje voda
- B   - obora z drenažo (naprimer peskom), kjer se tudi po dolgotrajnem deževju ne zadržuje voda

B2) UJEDE (FALCONIFORMES) IN SOVE (STRIGIFORMES)

UREDITEV PROSTORA

Kletke za ujede in sove morajo biti urejene tako, da omogočajo pticam usmerjene in čim daljše lete. Nameščeni objekti ne smejo ovirati letalnih aktivnosti. Počivališča z različnimi podlogami naj se namestijo v vrhnji polovici kletke. Kletke, v katere se vidi od zunaj, morajo pticam nuditi možnost umika.

SOCIALNA STRUKTURA

Agresivnih živali ni dovoljeno zadrževati skupaj.

HRANA

Hrana mora biti čim bolj raznovrstna. Čistemu mesu se doda še meso s kostmi, dlako in perjem, občasno tudi drobovina. Po potrebi se hrani doda vitamine in minerale. V plitvi posodi mora biti na razpolago voda za pitje in kopanje.

TABELA 5: Ujede

DRUŽINA IN ROD	VRSTA	VELIKOST PROSTORA	TEMPERATURA
Cathartidae	<i>Cathartes atratus</i>	F	III
	<i>Cathartes aura</i>	F	IV
	<i>Sarcoramphus papa</i>	F	IV (ZELO OBČUTLJIVA NA MRAZ)
	<i>Vultur gryphus</i>	F	I
Pandionidae	<i>Pandion haliaetus</i>	D	II
Sagittariidae	<i>Sagittarius serpentarius</i>	G	IV
Accipitridae	<i>Elanus caeruleus</i>	C	IV
<i>Elanus</i>			
<i>Milvus</i>	<i>Milvus migrans</i>	D	I-II*
	<i>Milvus milvus</i>	D	I
<i>Haliastur</i>	<i>Haliastur indus</i>	F	IV
<i>Ichthyophaga</i>	<i>Ichthyophaga ichthyaetus</i>	F	IV
<i>Haliaetus</i>	<i>Haliaeetus albicilla</i>	F	I
	<i>Haliaeetus leucocephalus</i>	F	I
	<i>Haliaeetus leucogaster</i>	F	IV
	<i>Haliaeetus leucoryphus</i>	F	I
	<i>Haliaeetus pelagicus</i>	F	I
	<i>Haliaeetus vocifer</i>	F	IV
<i>Gypaetus</i>	<i>Gypaetus barbatus</i>	F	I
<i>Aegypius</i>	<i>Aegypius monachus</i>	F	I
<i>Gypohierax</i>	<i>Gypohierax angolensis</i>	D	IV
<i>Neophron</i>	<i>Neophron percnopterus</i>	D	II-III*
<i>Necrosyrtes</i>	<i>Necrosyrtes monachus</i>	D	IV
<i>Sarcogyps</i>	<i>Sarcogyps calvus</i>	F	IV
<i>Torgos</i>	<i>Torgos tracheliotus</i>	F	IV
<i>Trigonoceps</i>	<i>Trigonoceps occipitalis</i>	F	III
<i>Gyps</i>	<i>Gyps fulvus</i>	F	I
	<i>Gyps himalayensis</i>	F	I
	<i>Gyps rueppellii</i>	F	III
<i>Pseudogyps</i>	<i>Pseudogyps bengalensis</i>	F	III
	<i>Pseudogyps africanus</i>	F	III
<i>Circaetus</i>	<i>Circaetus cinereus</i>	D	IV
	<i>Circaetus gallicus</i>	D	IV
<i>Terathopius</i>	<i>Terathopius ecaudatus</i>	D	IV
<i>Spilornis</i>	<i>Spilornis cheela</i>	D	IV
<i>Circus</i>	<i>Circus aeruginosus</i>	D	II
	<i>Circus cyaneus</i>	D	I

DRUŽINA IN ROD	VRSTA	VELIKOST PROSTORA	TEMPERATURA
<i>Melierax</i>	<i>Melierax canirus</i>	D	IV
<i>Polyboroides</i>	<i>Polyboroides typus</i>	D	IV
<i>Accipiter</i>	<i>Accipiter gentilis</i>	D	I
	<i>Accipiter nisus</i>	C	I
<i>Kaupifalco</i>	<i>Kaupifalco monogrammicus</i>	C	IV
<i>Geranoaetus</i>	<i>Geranoaetus melanoleucus</i>	D	II
<i>Buteo</i>	<i>Buteo buteo</i>	C**	I
	<i>Buteo jamaicensis</i>	C**	I-II*
	<i>Buteo lagopus</i>	D	I
	<i>Buteo polyosoma</i>	D	II
	<i>Buteo regalis</i>	D	I
	<i>Buteo rufofanurus</i>	D	III
	<i>Buteo rufinus</i>	D	I
<i>Pernis</i>	<i>Pernis apivorus</i>	C**	III
<i>Harpia</i>	<i>Harpia harpyja</i>	F	III
<i>Morphnus</i>	<i>Morphnus guianensis</i>	F	III
<i>Pithecophaga</i>	<i>Pithecophaga jefferyi</i>	F	IV
<i>Polemaetus</i>	<i>Polemaetus bellicosus</i>	F	III
<i>Stephanoaetus</i>	<i>Stephanoaetus coronatus</i>	F	IV
<i>Lophaetus</i>	<i>Lophaetus occipitalis</i>	D	IV
<i>Hieraetaetus</i>	<i>Hieraetaetus fasciatus</i>	D	I-II*
<i>Spizaetus</i>	<i>Spizaetus ornatus</i>	D	IV
<i>Aquila</i>	<i>Aquila audax</i>	F	I
	<i>Aquila clanga</i>	F	II
	<i>Aquila chrysaetos</i>	F	I
	<i>Aquila heliaca</i>	F	I
	<i>Aquila pomarina</i>	F	II
	<i>Aquila rapax</i>	E	I-II*
	<i>Aquila verreauxii</i>	F	III
<i>Falconidae</i>	<i>Milvago chimango</i>	C	III
<i>Milvago</i>	<i>Milvago chiachima</i>	C	III
<i>Phalcoboenus</i>	<i>Phalcoboenus australis</i>	D	I
	<i>Phalcoboenus megalopterus</i>	D	II
<i>Polyborus</i>	<i>Polyborus plancus</i>	D	II
<i>Polyhierax</i>	<i>Polyhierax semitorquatus</i>	B	IV
<i>Microhierax</i>	<i>Microhierax caerulescens</i>	A	IV
<i>Falco</i>	<i>Falco biarmicus</i>	D	I-II*
	<i>Falco cherrug</i>	D	I-III*
	<i>Falco columbarius</i>	C	I
	<i>Falco eleonorae</i>	D	III
	<i>Falco jugger</i>	D	II
	<i>Falco mexicanus</i>	D	I
	<i>Falco peregrinus</i>	D	I
	<i>Falco rusticolus</i>	D	I
	<i>Falco sparverius</i>	B	II-III*
	<i>Falco subbuteo</i>	C**	III
	<i>Falco tinnunculus</i>	B	I
	<i>Falco vespertinus</i>	B	III

TABELA 6: Sove

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	VRSTA	VELIKOST PROSTORA	TEMPERATURA
Strigidae Tytoninae <i>Tyto</i>	<i>Tyto alba</i>	C	I-II*
	<i>Tyto capensis</i>	C živi predvsem na tleh, kjer potrebuje kritje	IV
Phodilinae <i>Phodilus</i>	<i>Phodilus badius</i>	B	IV
Asioninae <i>Asio</i>	<i>Asio capensis</i>	C živi predvsem na tleh, kjer potrebuje kritje	III
	<i>Asio flammeus</i>	C živi predvsem na tleh, kjer potrebuje kritje	I
	<i>Asio otus</i>	C	I
	<i>Asio (Rhinoptynx) clamator</i>	C	II-III*
Striginae <i>Aegolius</i>	<i>Aegolius acadicus</i>	B	I
	<i>Aegolius funereus</i>	B	I
<i>Athene</i>	<i>Athene brama</i>	B	IV*
	<i>Athene noctua</i>	B	I
	<i>Athene (Speotyto) cunicularia</i>	B potrebuje možnost kopanja v tla	II
<i>Bubo</i>	<i>Bubo africanus</i>	C	IV
	<i>Bubo b. bubo</i>	E	I
	<i>Bubo b. ascalaphus</i>	E	III
	<i>Bubo b. bengalensis</i>	F	IV
	<i>Bubo b. omissus</i>	E	I
	<i>Bubo capensis</i>	E	III
	<i>Bubo lacteus</i>	E	III-IV
	<i>Bubo nipalensis</i>	D	IV
	<i>Bubo poensis</i>	C	IV
	<i>Bubo sumatranus</i>	D	IV
	<i>Bubo virginianus</i>	E	I-II*
<i>Glaucidium</i>	<i>Glaucidium brasiliandum</i>	A	IV
	<i>Glaucidium (Taenioglaux) cuculoides</i>	B	IV
	<i>Glaucidium passerinum</i>	B	I
	<i>Glaucidium perlatum</i>	A	III-IV*
<i>Ketupa</i>	<i>Ketupa ketupu</i>	D	III
	<i>Ketupa zeylonensis</i>	D	III
<i>Micrathene</i>	<i>Micrathene (Glaucidium) whitnei</i>	A	IV
<i>Ninox</i>	<i>Ninox novaeseelandiae</i>	C	I
<i>Nyctea</i>	<i>Nyctea scandiaca</i>	E dnevno aktivna, pretežno na tleh živeča, zadostuje višina kletke 2 m	I
<i>Otus</i>	<i>Otus brucei</i>	A	III
	<i>Otus (Megascops) choliba</i>	A	III-IV
	<i>Otus (Ptilopsis) leucotis</i>	B	III-IV
	<i>Otus scops</i>	A	III
	<i>Otus senegalensis</i>	A	III-IV

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	VRSTA	VELIKOST PROSTORA	TEMPERATURA
<i>Scotopelia</i>	<i>Scotopelia peli</i>	D	IV
<i>Strix</i>	<i>Strix aluco</i>	C	I
	<i>Strix hylophila</i>	C	IV
	<i>Strix leptogrammica</i>	D	III
	<i>Strix nebulosa</i>	E	I
	<i>Strix (Pulsatrix) perspicillata</i>	D	III
	<i>Strix uralensis</i>	D	I
	<i>Strix varia</i>	C	I
	<i>Strix (Ciccaba) woodfordi</i>	C	IV
<i>Surnia</i>	<i>Surnia ulula</i>	D pretežno dnevno aktivna	I

Legenda k tabelama 5 in 6:

- Kategorije minimalnih prostorskih zahtev za ujede in sove. Kategorije so določene na posamezno žival, pri čemer se mladiči ne upoštevajo dokler niso samostojni.

A) Zunanja kletka: površina 2 m^2 , širina 1 m, višina 2 m; vsaka nadaljnja žival: dodaten 1 m^2 , poleg tega notranji prostor 1 m^2 ; Pri izključnem zadrževanju v notranji kletki: površina 2 m^2 , višina 1 m, širina 1 m; vsaka nadaljnja žival: dodaten 1 m^2 .

B) Zunanja kletka: površina 5 m^2 , širina 2 m, višina 2 m; vsaka nadaljnja žival: dodatnen 1 m^2 ; če je potrebno dodaten notranji prostor $1,5\text{ m}^2$, višina 2 m, širina 1 m.

C) Zunanja kletka: površina $7,5\text{ m}^2$, širina 2 m, višina 2,5 m; vsaka nadaljnja žival: dodaten 3 m^2 ; če je potrebno dodaten notranji prostor 2 m^2 , višina 2 m, širina 1 m.

D) Zunanja kletka: površina 12 m^2 , širina 2 m, višina 2,5 m; vsaka nadaljnja žival: ujede dodatnih 6 m^2 , sove 3 m^2 ; če je potrebno dodatni notranji prostor 4 m^2 , višina 2 m, širina 2m.

E) Zunanja kletka: površina 18 m^2 , širina 3 m, višina 2,5 m; vsaka nadaljnja žival: ujede dodatnih 6 m^2 , sove 3 m^2 ; če je potrebno dodatni notranji prostor 4 m^2 , višina 2 m, širina 2m.

F)Zunanja kletka: površina 24 m^2 , širina 3 m, višina 3 m; vsaka nadaljnja žival: dodatnih 10 m^2 ; če je potrebno dodatni notranji prostor 4 m^2 , višina 2 m, širina 2m.

G) Zunanja kletka ali obora: površina za en par najmanj 100 m^2 .

- Kategorije temperaturnih zahtev ujed in sov:

I Popolnoma odporne na mraz, potrebujejo le zaščito pred dežjem in vetrom.

II. Občutljive na zelo močen mraz, potrebujejo neogrevano zaklonišče ali spalno votlino.

III. Delno občutljive na mraz, potrebujejo notranji prostor brez zmrzali in prepiha.

IV. Občutljive na mraz, potrebujejo ogrevan notranji prostor z temperaturo nad $+15^{\circ}\text{C}$.

* - Pri izbiri ustrezne kategorije temperaturnih zahtev je treba upoštevati izvor oziroma različno temperaturno prilagojenost živali.

** - Osebki, ki so v kletki posamič, potrebujejo površino enega para, torej $10,5\text{ m}^2$.

C) PLAZILCI (REPTILIA)

C1) KUŠČARJI (SAURIA)

TABELA 7

DRUŽINA IN ROD (CELOTNA DOLŽINA)	TIPI HABITATA IN IZVOR	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (KDX KŠXKV)	OSNOVNA T (°C)	MAX T GRELNH POVRŠIN (°C)	SOCIALNA STRUKT. (ŠT. SAMCEV/ ŠT. SAMIC)	UREDITEV PROSTORA
FAM. IGUANIDAE						
<i>Iguana</i> (150 cm)	tropsko vlažno do lokalno zmerno sušno okolje, drevesne vrste, srednja in južna Amerika, južni Antili	4x3x5 ali 5x3x4	25-30	45	1/n	ogrevana posoda z vodo, vlažen substrat, 1/2 plezalnih vej debelejših od telesa
<i>Ctenosaura</i> (talne vrste, do 100cm)	tropsko vročo okolje, sušni gozdovi, skalnate pokrajine do polsuhe regije srednje Amerike	5x3x4	30-35	45	1/n	obvezna skrivališča, možnosti za plezanje
<i>Ctenosaura</i> (drevesne vrste)	tropsko vročo okolje, sušni gozdovi, skalnate pokrajine do polsuhe regije srednje Amerike	5x4x3	30-35	45	1/n	obvezna skrivališča in debela drevesa za plezanje
<i>Cyclura</i> v odvisnosti od vrste-do 120cm	tropsko vročo okolje, sušni gozdovi, skalnate pokrajine do polsuhe regije srednje Amerike, Bahamov in Velikih Antilov	5x4x3	30-35	45	n/n	skrivališča
<i>Sauromalus</i>	vroče in suho okolje, aridne do semiaridne skalne pokrajine sonorske puščave »Baja California«	5x4x3	25-30	45-50	1/n	obvezna skrivališča, skalnjak
<i>Dipsosaurus</i>	vroče in suho okolje, aridne do semiaridne pokrajine sonorske puščave talne vrste	5x4x3	25-30	50	1/1	obvezen substrat za kopanje lukenj
<i>Brachylophus</i>	tropsko vlažno okolje, drevesne vrste otočje Fidži, Pacifik,	4x3x5 ali 5x3x5	25-30	45	1/n	ogrevana posoda z vodo, vlažen substrat, 1/2 plezalnih vej naj bo debelejših od trupa živali
<i>Basiliscus</i>	tropsko vlažno okolje	4x3x5 ali 5x3x4	25-30	45	1/n	velikost posode z vodo najmanj 2x dolžina trupa
<i>Lacertanus</i>	tropsko vlažno okolje	4x3x5 ali 5x3x4	25-30	45	n/n	obvezna zasaditev rastlin, veje
<i>Corytophanes</i>	vlažni deževni in montanski gozdovi, drevesne vrste	4x3x5	20-28	35	1/n	debla, zasaditev rastlin, ekstremno visoka zračna vlaga

DRUŽINA IN ROD (CELOTNA DOLŽINA)	TIP HABITATA IN IZVOR	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (KDX KŠXKV)	OSNOVNA T (°C)	MAX T GRELNH POVRŠIN (°C)	SOCIALNA STRUKT. (ŠT. SAMCEV/ ŠT. SAMIC)	UREDITEV PROSTORA
<i>Sceloporus</i> , <i>Liolaemus</i> , <i>Tropidurus</i> , <i>Uta</i>	sušna območja severne, srednje in južne Amerike, talne vrste	5x4x4	20-25	45	1/1-1/n	
<i>Liolaemus</i> , <i>Tropidurus</i>	gorati svet južne Argentine in Čila, talne vrste	5x4x4	20-25	40	1/1-1/n	substrat za kopanje, deloma vlažen, stene za plezanje, debla, močna nočna ohladitev
<i>Crotaphytus</i>	kamnita sušna območja ZDA in Mehika	6x4x4	30-35	50	1/1-1/n	možnosti plezanja, skrivališča
<i>Uma</i> , <i>Callisaurus</i> , <i>Holbrookia</i> , <i>Leiocephalus</i>	puščavska in peščena območja severne, srednje in južne Amerike, talne vrste	6x4x4	25-30	50	1/1-1/n	substrat za kopanje, skrivališča, visoka svetlobna intenziteta
<i>Urosaurus</i>	drevesne vrste iz bolj ali manj sušnih območij	5x4x6	25-30	45	1/1-1/n	debla, veje, stene za plezanje, skrivališča, substrat deloma vlažen
<i>Petrosaurus</i> , <i>Sceloporus</i>	skalno okolje sušnih območij	5x4x6	25-30	50	1/1-1/n	stene za plezanje, skrivališča, substrat delno vlažen
<i>Tropidurus</i> , <i>Leiocephalus</i>	vlažna tropска in subtropska območja, talne vrste	6x4x4	25-30	40	1/n	veje, debla, skrivališča, substrat delno vlažen
<i>Phymaturus</i>	visokogorje Andov med blazinastimi rastlinami	5x4x3	20-22	35	1/n	vlažna skrivališča, močna nočna ohladitev
<i>Sceloporus malachiticus</i>	drevesna vrsta iz vlažnih gorskih območij, skalovito okolje	5x4x5 ali 6x4x4	22-25	40	1/n	debla, rastline, vlažen substrat, nočna ohladitev
<i>Oplurus spec.</i>	različni tropski in subtropski habitati	6x4x4 ali 6x4x5	22-28	45	1/n	v odvisnosti od vrste debla, stene za plezanje, skrivališča, substrat za kopanje
<i>Chalarodon</i>		8x5x3	25-30	50	1/1	peskast substrat za kopanje, visoka intenziteta svetlobe
<i>Anolis</i>	drevesne in grmovne vrste Izjema: prebivalci kontinentalnih deževnih in gorskih gozdov	6x6x8	25-30 18-25	45 35	1/n 1/n	stene za plezanje, veje, rastline, vlažen substrat
<i>Anolis</i>	talne vrste	6x8x6	23-28	45	1/n	rastline, veje, vlažen substrat
<i>Polychrus</i>	drevesne in grmovne vrste	5x5x6	25-30	35	1/n	rastline, veje, vlažen substrat
<i>Phrynosoma</i>	polpuščave jugozahodno od subtropskih predelov severna Amerika / Mehika		25-30	45	1/n	

DRUŽINA IN ROD (CELOTNA DOLŽINA)	TIP HABITATA IN IZVOR	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (KDX KŠXKV)	OSNOVNA T (°C)	MAX T GRELNIH POVRŠIN (°C)	SOCIALNA STRUKT. (ŠT. SAMCEV/ ŠT. SAMIC)	UREDITEV PROSTORA
FAM AGAMIDAE						
<i>Physignathus</i>	drevesne vrste, obrežja tropskih rek	najmanj 4x3x5 ali 5x3x4	25-30	45	1/n	ogrevana posoda z vodo, 1/2 plezalnih vej debelejših kot telo, vlažen substrat
<i>Hydrosaurus</i>	drevesne vrste, obrežja tropskih rek	4x3x5 ali 5x3x4	25-30	45	1/n	ogrevana posoda z vodo, 1/2 plezalnih vej debelejših kot telo, vlažen substrat
<i>Agama agama</i> in sorodne vrste	tropsko vlažno okolje	5x3x4	25-30	45	1/n	stene in debla za plezanje, visoka intenziteta svetlobe
<i>Stellio</i>	sredozemsko subtropsko suho okolje	5x3x4	20-27	45	1/n	stene in strukture za plezanje
<i>Uromastyx</i>	tropsko vroče in suho okolje	5x4x3	25-30	50	1/1-1/n	luknje, visoka intenziteta svetlobe, substrat za kopanje
<i>Pogona,</i> <i>Amphibolurus</i>	tropsko vroče in suho okolje	5x4x3	25-30	50	1/n	luknje, drevesa in druge strukture za plezanje
<i>Ctenophorus,</i> <i>Tympanno-</i> <i>cryptis</i>	tropsko vroče okolje	5x4x4	25-30	50	1/1-1/n	substrat za kopanje
<i>Japalura</i>	subtropske talne in drevesne vrste	5x4x5	25-30	45	1/1-1/n	skrivališča, možnosti plezanja, zasaditev rastlin, nočna ohladitev
<i>Calotes,</i> <i>Gonocephalus</i>	tropske grmovne in drevesne vrste	5x4x5	22-28	45	1/1-1/n	plezalne veje in stene, zasaditev rastlin
<i>Draco</i>	tropsko vlažno okolje, drevesna vrsta		25-30	45	1/1-1/n	
<i>Leiolepis</i>	odprta pokrajina tropskih območij, talne vrste	5x4x3	25-30	45	1/1-1/n	substrat za kopanje
<i>Phrynocephalus</i>	puščavska območja prednje in osrednje Azijske	5x5x3	25-30	55	1/1-n/n	substrat za kopanje, visoka intenziteta svetlobe, nočna ohladitev na 10-15°C
FAM. LACERTIDAE						
<i>Lacerta,</i> <i>Podarcis,</i> <i>Gallotia</i>	zmerno sredozemsko, suho okolje	6x4x4	23-28	45	1/1-1/n	skrivališča, stene za plezanje in veje
<i>Algyroides,</i> <i>Lacerta</i> <i>saxicola</i> compl..	zmerno sredozemsko, zmerno vlažno okolje	6x4x4	18-25	40	1/n	deloma vlažen substrat
<i>Ophisops,</i> <i>Eremias,</i> <i>Acanthodactyl</i> <i>us</i>	sredozemsko, suho okolje	6x4x3	25-30	45	1/n	substrat za kopanje
FAM. ANGUIDAE						
<i>Anguis fragilis</i>	zmerno, vlažno okolje	6x3x2	18-25	35		deloma vlažen substrat, skrivališča

DRUŽINA IN ROD (CELOTNA DOLŽINA)	TIP HABITATA IN IZVOR	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (KDX KŠXKV)	OSNOVNA T (°C)	MAX T GRELNH POVRŠIN (°C)	SOCIALNA STRUKT. (ŠT. SAMCEV/ ŠT. SAMIC)	UREDITEV PROSTORA
<i>Ophisaurus</i>	sredozemsko okolje	6x3x2	25	40	1/n	skrivališča, v odvisnosti od vrste vlažen substrat
<i>Gerrhonotus, Barisia</i>	zmerno, subtropsko okolje	6x3x3	18-25	35	1/n	skrivališča, deloma vlažen substrat, deloma možnosti za plezanje
FAM. XENOSAURIDAE						
<i>Shinisaurus crocodilurus</i>	obreža potokov, južna Kitajska	6x4x4, od tega polovica vode	20-25	35	1/1	skrivališča pod vodo in na kopnem, možnosti plezanja, deloma vlažen substrat
FAM. SCINCIDAE						
<i>Tiliqua</i>	subtropsko do tropsko okolje, v glavnem sušna območja	6x4x3	25-30	40	posamič	skrivališča, od tega nekatera vlažna
<i>Tiliqua gerrardii</i>	tropska drevesna vrsta	4x3x6, 4x4x5	25-30	40	1/n	visoka zračna vlažnost, vlažen substrat; prehranjuje se s polži - nadomestna hrana
<i>Trachydosaurus rugosus</i>	subtropska sušna območja	6x4x3	22-28	40	n/n	skrivališča, od tega nekatera vlažna
<i>Egernia</i>	subtropsko, suho okolje	6x4x3	25-30	45	1/n	skrivališča, stene za plezanje, veje
<i>Corucia zebrata</i>	tropska drevesna vrsta	4x3x5 ali 5x3x4	25-30	40	1/1-1/n	drevesa z luknjami, skrivališča, vlažen substrat, debele plezalne veje - 1/2 debelejše kot premer živali
<i>Mabuya</i>	talna vrsta	6x4x3	23-28	45	1/1-1/n	skrivališča, vlažno skrivališče
<i>Mabuya</i>	drevesna in skalna vrsta	4x4x5 4x3x6	23-28	45	1/1-1/n	skrivališča, plezalna stena in veje, substrat delno vlažen
<i>Eumeces algeriensis</i> in sorodne vrste	sredozemska in prednje azijska sušna območja	6x4x3	23-28	45	1/1	skrivališča
<i>Eumeces</i> (severnoameriške vrste)	subtropsko, zmerno okolje	5x4x3	25-28	45	1/1-1/n	skrivališča, delno vlažen substrat
<i>Chalcides, Scincus</i>	sredozemska in subtropska sušna območja in puščave	5x4x3	25-28	45	1/1-n/n	obvezno substrat za kopanje
<i>Dasia</i>	vlažno tropsko okolje	4x4x5	25-28	40	1/1-1/n	debla, vlažen substrat, stene za plezanje, skrivališča
drugi predstavniki družine		4x4x5 ali 5x4x4				glede na izvor bolj ali manj suh oz. vlažen substrat, skrivališča, stene za plezanje, debla

DRUŽINA IN ROD (CELOTNA DOLŽINA)	TIPI HABITATA IN IZVOR	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (KDX KŠXKV)	OSNOVNA T (°C)	MAX T GRELNIH POVRŠIN (°C)	SOCIALNA STRUKT. (ŠT. SAMCEV/ ŠT. SAMIC)	UREDITEV PROSTORA
FAM GECKONIDAE						
nočno aktivne vrste: <i>Tarentola</i> , delno <i>Diplodactylus</i> , <i>Oedura</i>	plezajoče vrste sušnih območij	6x6x8	22-28	35	1/1-1/n	stene za plezanje, skrivališča
nočno aktivne vrste: <i>Eublepharis</i> , <i>Coleonyx</i> , <i>Nephrurus</i> , <i>Diplodactylus</i>	talne vrste sušnih območij	4x3x2	22-28	35	1/1-1/n	substrat za kopanje, skrivališča, vlažno skrivališče
nočno aktivne vrste: <i>Gehyra</i> , <i>Hemidactylus</i> Izjeme: <i>Gekko</i> , <i>Uroplatus</i> , <i>Rhacodactylus</i>	plezajoče vrste vlažnih območij	6x6x8 20-25 20-25	25-28 30 30	35 1/n 1/1 1/1	1/1-1/n	vlažen substrat, plezalne stene, debla, skrivališča
nočno aktivne vrste: <i>Nactus</i> , delno <i>Paroedura</i>	talne vrste tropskih vlažnih okolij	4x3x2	20-25	35	1/1-1/n	substrat za kopanje, skrivališča
dnevno aktivne vrste: <i>Phelsuma</i> , <i>Lygodactylus</i> , <i>Gonatodes</i>	drevesne in grmovne vrste	6x6x8	25-30	40	1/1-n/n	rastline, plezalne veje, skrivališča, vlažen substrat
<i>Quedenfeldtia</i> , <i>Ptyodactylus</i>	dnevno aktivni prebivalci skal subtropskih sušnih območij	6x6x8	20-30	40	1/1-1/n	stene za plezanje, skrivališča, skalnjak
FAM CORYLIIDAE						
<i>Pseudocordylus</i> , <i>Cordylus</i> , <i>Platysaurus</i> Izjema: <i>Cordylus giganteus</i>	drevesne in skalne vrste, tropnska in subtropska vzhodna in južna Afrika visoko ležeče travne stepne v Južni Afriki	5x3x4 5x3x3	22-28 20-25	45 35	1/n n/n	skrivališča, stene za plezanje substrat za kopanje, kopljejo luknje
<i>Gerrhosaurus</i> , <i>Zonosaurus</i>	tropska in subtropska sušna do vlažna območja	5x3x4	25-28	45	1/ 1-1/n	skrivališča, možnosti plezanja
FAM. VARANIDAE						
<i>Varanus</i> - drevesne vrste tropskih predelov, npr. <i>V. indicus</i> , <i>V. prasinus</i> (do 140cm)	tropski deževni gozdovi in mangrove	5x2x4 ali 4x2x5	25-30	45	drevesne vrste večinoma posamič, ostale 1/1 do 1/n	visoka zračna vlažnost, skrivališča, možnosti plezanja
<i>Varanus</i> - drevesne vrste subtropskih predelov, npr. <i>V. varius</i> (do 200cm)	subtropski dževni gozdovi do sušnih gozdov	5x2x4 ali 4x2x5	25-30	45	drevesne vrste večinoma posamič, ostale 1/1 do 1/n	skrivališča, možnosti plezanja

DRUŽINA IN ROD (CELOTNA DOLŽINA)	TIP HABITATA IN IZVOR	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (Kdx KšxKv)	OSNOVNA T (°C)	MAX T GRELNIH POVRŠIN (°C)	SOCIALNA STRUKT. (ŠT. SAMCEV/ŠT. SAMIC)	UREDITEV PROSTORA
<i>Varanus</i> - talne vrste puščav in polpuščav <i>V. griseus</i> , <i>V. flavirufus</i> , <i>V. giganteus</i> (do 180cm)	glede na izvor vrste afriška, arabska, srednje azijska do indijska sušna območja, Avstralija	5x2x2	25-30	45	1/1 - 1/n	skrivališča, možnosti plezanja, substrat za kopanje
<i>Varanus</i> - talne vrste tropskih predelov, npr. <i>V. bengalensis</i> (do 180cm)	Afrika, jugovzhodna Azija	5x2x2	25-30	45	1/1 - 1/n	skrivališča, možnosti plezanja, visoka zračna vlažnost
<i>Varanus salvator</i> , <i>V. mertensi</i> (do 200cm)	južna Azija, jugovzhodna Azija, severna Avstralija, vrste vezane na vodno okolje	5x2x2	25-30	45	1/1 - 1/n	skrivališča, možnosti plezanja, visoka zračna vlažnost, dodatno velika ogrevana posoda z vodo
FAM. HELODERMATIDAE						
<i>Heloderma suspectum</i> (50cm)	sonorska puščava v območjih z visoko vLAGO	4x3x2	20-28	35	1/n	obvezna skrivališča z vlažnim substratom strupeni
<i>Heloderma horridum</i> (70cm)	subtropski in tropski sušni gozdovi od Mehike do Gvatemale, semiarborikalne vrste	4x3x3	20-28	35	1/n	obvezna skrivališča z vlažnim substratom in možnostmi plezanja v obliki debelih debel in vej strupeni
FAM. TEIIDAE						
<i>Ameiva</i> , <i>Cnemidophorus</i>	tropsko vlažno do subtropsko sušno okolje, puščave	7x4x3	25-30	50	1/1 - 1/n	substrat za kopanje
<i>Tejuš</i> , <i>Tupinambis</i>	tropsko vlažno do subtropsko sušno okolje	5x3x3	25-30	45	1/1 - 1/n	skrivališča, možnosti plezanja
<i>Tejuš</i> , <i>Callopistes</i> , <i>Tejovaranus</i>	kamnite puščave in stepe	7x4x3	25-30	45	1/1 - 1/n	substrat za kopanje, skrivališča

Legenda k tabeli 7:

OSNOVNA TEMPERATURA - Poleg navedene osnovne temperature je treba upoštevati tudi odstopanja zaradi nihanja letnih in dnevnih temperatur.

MAX T GRELNIH POVRŠIN - Ustrezne maksimalne temperature sevalnih in drugih grelnih teles morajo biti lokalizirane na primerno velika mesta v terariju.

VELIKOST PROSTORA - Velikost terarija se izračuna tako, da dolžino trupa živali pomnožimo s koeficienti v tabeli (Kd- koeficient dolžine, Kš-koeficient širine in Kv-koeficient višine). Za vsako dodatno žival se površina terarija poveča za 15 odstotkov. Neglede na izračun velikosti terarija, je dopustno višino terarija omejiti na 2m.

SOCIALNA STRUKTURA - Razmerje med številom samcev in samic iste vrste, n- en ali več osebkov

C 1.1) Kameleoni (družina Chamaeleonidae)

VELIKOST PROSTORA

Zahtevana minimalna velikost terarija je odvisna od dolžine trupa, ki se za talno živeče vrste izračuna tako, da se dolžina trupa pomnoži s koeficienti $4 \times 4 \times 2,5$ (koeficient dolžine x koeficient širine x koeficient višine), za vse ostale vrste pa s faktorji $4 \times 2,5 \times 4$ (koeficient dolžine x koeficient širine x koeficient višine). Za par se osnovna površina poveča za 20 odstotkov.

UREDITEV PROSTORA

Tipičnim drevesnim in grmovnim vrstam kameleonov mora biti omogočeno plezanje. Vrste, ki živijo na tleh, morajo imeti v terariju na tleh vlažno plast zemlje in približno 5 cm debelo plast listja za skrivanje.

HRANA IN VODA

Hrana mora biti bogata z vitaminimi in minerali, ki jih lahko dodajamo tudi z vodo. Kameleoni sprejemajo le živo hrano, kot so žuželke in druge majhne živali, nekatere vrste sprejemajo tudi hrano rastlinskega izvora. V terariju mora biti posoda z vodo (kapalnik), potrebno pa je tudi enkrat dnevno škropljenje rastlin z vodo.

TABELA 8

Vrsta	Sevalna toplota ($^{\circ}\text{C}$)	Prezračenost	Zračna vлага	Socialna struktura
<i>Brachypodium damaranum</i>	45	visoka	normalna	par
<i>Brachypodium fischeri</i>	32	normalna	normalna	posamič
<i>Brachypodium gutturale</i>	32	visoka	normalna	par
<i>Brachypodium karroicum</i>	32	visoka	normalna	par
<i>Brachypodium ventrale occidentale</i>	45	visoka	normalna	par
<i>Brachypodium pumilum</i>	32	visoka	normalna	par
<i>Brachypodium thamnobates</i>	32	normalna	normalna	par
<i>Calumma boettgeri</i>	brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	par
<i>Calumma brevicornis</i>	32	normalna	normalna	posamič
<i>Calumma gallus</i>	32	vrsta ni občutljiva	> 60%	posamič
<i>Calumma gastrotaenia</i>	32/brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	posamič
<i>Calumma globifer</i>	32/brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	posamič / par
<i>Calumma hilleniusi</i>	32	normalna	normalna	posamič
<i>Calumma nasuta</i>	32/brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	posamič / par
<i>Calumma osaughnessyi</i>	32/brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	posamič
<i>Calumma parsonii</i>	32/brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	posamič / par
<i>Chamaeleo calyptratus</i>	45	normalna	normalna	posamič / par
<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	45	normalna	normalna	posamič
<i>Chamaeleo dilepis</i>	45	normalna	normalna	posamič
<i>Chamaeleo gracilis</i>	45	normalna	normalna	posamič
<i>Chamaeleo ellioti</i>	45	visoka	normalna	par
<i>Chamaeleo hoehneli</i>	32	visoka	normalna	par
<i>Chamaeleo jacksoni</i>	45/32	visoka	normalna	par
<i>Chamaeleo melleri</i>	45	visoka	normalna	par/ posamič
<i>Chamaeleo johnstoni</i>	32	visoka	normalna	posamič
<i>Chamaeleo montium</i>	32	normalna	> 60%	posamič
<i>Chamaeleo quadricornis</i>	32	normalna	> 60%	posamič
<i>Furcifer antimena</i>	45	normalna	normalna	posamič
<i>Furcifer campani</i>	45/32	normalna	normalna	posamič
<i>Furcifer cephalolepis</i>	45/32	normalna	> 60%	posamič
<i>Furcifer lateralis</i>	45/32	vrsta ni občutljiva	normalna	posamič
<i>Furcifer pardalis</i>	45	vrsta ni občutljiva	normalna	posamič
<i>Furcifer petteri</i>	32	visoka	normalna	posamič
<i>Brookesia ebenau</i>	brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	par/ posamič

Vrsta	Sevalna toplota (°C)	Prezračenost	Zračna vлага	Socialna struktura
<i>Brookesia legendrei</i>	brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	par/ posamič
<i>Brookesia minima</i>	brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	par/ posamič
<i>Brookesia stumpfi</i>	brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	par/ posamič
<i>Brookesia superciliaris</i>	brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	par/ posamič
<i>Brookesia thieli</i>	brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	par/ posamič
<i>Rampholeon kerstenii</i>	32	normalna	> 60%	par/ posamič
<i>Rampholeon spectrum</i>	brez	vrsta ni občutljiva	> 60%	par/ posamič

Legenda k tabeli 8:

SEVALNA TOPLOTA

- Terarij mora biti osvetljen z dnevno svetlobo ali primernim umetnim virom svetlobe, dolžina osvetlitve mora biti prilagojena dnevno – nočnemu ritmu. Za večino vrst so primerne dnevne temperature med 20°C in 30°C.

C 2) KAČE (SERPENTES)

UREDITEV PROSTORA

V terariju se zagotovi primerna pribelžališča in skrivališča, ki so lahko v odvisnosti od velikosti živali zelo različna. Z izjemo izrazito talnih ali v tla zakopanih kač se živalim zagotovi tudi ustrezne možnosti za plezanje.

TABELA 9

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (KdxKšxKv)	OSNOVNA T DAN / NOĆ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
FAM. TYPHLOPIDAE					
<i>Typhlops</i>	različni tropski in subtropski ekosistemi, subterestrično	1,5x0,5x0,5	26-30, ponoči rahla ohladitev	za vrste suhih habitatov 28-33	najmanj 20cm debel substrat z dobro drenažo, kamnitimi ploščami; tedensko previdno namakanje, da se kačam omogoči pitje
FAM. ANILIIDAE					
<i>Cylindrophis</i>	tropski deževni gozd, tudi riževa polja subterestrično do terestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči rahla ohladitev	-	vlažen tropski terarij z bujnim rastlinjem ter veliko posodo z vodo in možnostjo ritja
<i>Anilius</i>	tropski deževni in sušni gozd subterestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči rahla ohladitev	-	debel substrat (15-20cm), majhna posoda z vodo, nočno aktivne
FAM. ACROCHORDIDAE					
<i>Acrochordus</i> , <i>Chersydrus</i>	tropski obalni gozdovi akvatično	1,0x0,5x0,5	24-28	-	akvarij z brakično vodo in skrivališči; za mlade živali majhen kopni del; pretežno nočno aktivne

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA	OSNOVNA T DAN / NOČ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
FAM. BOIDAE					
<i>Acrantophis</i> (<i>Boa dumerili</i> , <i>Boa</i> <i>madagascariensis</i>)	<i>A. dumerili</i> - bolj suhi gozdovi semiarborikalno do terestrično, <i>A. madagascariensis</i> - tropski deževni gozd	pod 1,5m: 1,0x0,5x0,75 nad 1,5m: 0,75x0,5x0,75	28-30, ponoči ohladitev za 2-4	30-35	prostorna posoda za kopanje, veje za plezanje; aktivne ob mraku
<i>Boa</i> (povprečno zraste 2 do 3 m, redko več) <i>Boa constrictor</i>	tropski deževni, sušni in montanski gozd (podvrste!) semiarborikalno	pod 1,5m: 1,0x0,5x0,75 nad 1,5m: 0,75x0,5x0,75	20-30, ponoči ohladitev na 20-22	30-35	kopalna posoda, plezalne veje; aktivne pretežno v mraku ali ponoči
<i>Calabaria</i>	tropski gozdovi in savane subterestrično do terestrično	0,75x0,5x0,5	28-32, ponoči ohladitev za okoli 5	-	mehek substrat globine 10-15cm; kopalna posoda, nočno aktivne
<i>Candoia</i>	vlažni tropski gozdovi semiarborikalno do terestrično	1,0x0,5x0,75	25-30, ponoči rahla ohladitev	30-35	kopalna posoda, plezalne veje
<i>Chondropython</i> (<i>Morelia viridis</i>)	tropski deževni gozd arborikalno	0,75x0,5x1,5	25-32, ponoči ohladitev na 22-23	30-35	visoka zračna vlaga (70-100%), robustna zasaditev z rastlinjem, kopalna posoda
<i>Corallus</i>	tropski deževni gozdovi arborikalno do semiarborikalno	0,75x0,5x1,5	25-30, ponoči rahla ohladitev	30-35	visoka zračna vlaga (70-100%), robustna zasaditev z rastlinjem, kopalna posoda <i>C. caninus</i> zelo izbirčna in primerna le za specialiste
<i>Epicrates</i>	tropski in subtropski svetli gozdovi v bližini voda semiarborikalno do terestrično	1,0x0,5x0,75 <i>E. angulifer</i> preko 1,5m: 0,75x0,5x0,75	25-30, ponoči ohladitev na 22-25	30-35	kopalna posoda, plezalne veje; aktivna pretežno v mraku
<i>Eryx</i>	tropske, subtropske in sredozemske stepne in polpuščave subterestrično do terestrično	0,75x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev za okoli 10	35-38	možnost ritja (substrat globok 8-15cm), posoda za pitje; aktivne pretežno v mraku
<i>Eunectes</i> , <i>E. murinus</i> (osebki dosežejo preko 9m)	tropski deževni gozdovi, subtropski vlažni gozdovi ob vodah amfibijsko	pod 1,5m: 1,0x0,5x0,75 nad 1,5m: 0,75x0,5x0,75 nad 2m: 0,75x0,5x0,5	25-30 <i>E. notaeus</i> : ponoči ohladitev na 20-22	30-35	velika posoda za kopanje (50-75% površine tal)
<i>Liasis</i>	tropski deževni gozdovi, pogosto v bližini voda, nekatere vrste tudi v bolj sušnih habitatih semiarborikalno, terestrično, delno tudi amfibijsko	0,75x0,5x0,75	25-30, ponoči rahla ohladitev	30-35	vrste iz deževnih gozdov - visoka zračna vlaga (70-100%), posoda za kopanje (za <i>L. fuscus</i> polovica površine), plezalne veje
<i>Lichanura</i>	subtropske polpuščave in sušne pokrajine zarasle z grmovjem terestrično	0,75x0,5x0,75	20-26, ponoči rahla ohladitev	28-30	majhna kopalna posoda, plezalne veje; aktivne v mraku in ponoči
<i>Loxocemus</i>	subtropski in tropski gozdovi subterestrično do terestrično	0,75x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	-	vlažen, rahel substrat; posoda za pitje

DRUŽINA, PODDRŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (KdxKšxKv)	OSNOVNA T DAN / NOČ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
<i>Morelia</i>	gozdovi in grmišča semiarborikalno	pod 2m: 0,75x0,5x1,0 nad 2m: 0,5x0,5x0,75	25-30, ponoči rahla ohladitev	30-35	kopalna posoda, močne plezalne veje, aktivne pretežno v mraku in ponoči
<i>Python,</i> <i>P. reticulatus</i> (osebki dosežejo skoraj 10m, v povprečju precej manj), <i>P. molurus</i> in <i>P. sebae</i> (osebki dosežejo 4-6 m)	tropski deževni gozdovi, <i>P. sebae</i> v savanah - terestrično <i>P. regius</i> bolj suhi habitati, terestrično	do 2,5m: 1,05x0,5x0,75 nad 2,5m: 0,75x0,5x0,5	26-32, ponoči ohladitev za okoli 5 <i>P. sebae</i> : ponoči ohladitev za 10	34-38	kopalna posoda, močne plezalne veje, aktivne v mraku in ponoči
<i>Sanzinia</i> (<i>Boa manditra</i>)	tropski gozdovi, semiarborikalno	0,75x0,5x0,75	28-32, ponoči ohladitev za okoli 6-8	34-38	kopalna posoda, močne plezalne veje, aktivne pretežno v mraku
<i>Trachyboa</i>	tropski montanski deževni gozdovi v bližini voda, terestrično	1,0x0,5x0,75	24-28, ponoči ohladitev za okoli 5	-	kopalna posoda in zasaditev z rastlinjem, specializirana prehrana - žabe; aktivne v mraku in ponoči
<i>Tropidophis,</i> <i>Ungaliophis</i>	subtropski in tropski gozdovi in grmišča terestrično do semiarborikalno	1,0x0,5x0,75	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	-	plezalne veje in posoda za kopanje; vlažen substrat v pribežališču
FAM. XENOPELTIDAE					
<i>Xenopeltis</i>	tropski monsunski gozdovi in obrobja tropskih deževnih gozdov terestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči rahla ohladitev	-	vlažen terarij s skrivališči in posodo za kopanje, nočno aktivna
FAM. COLUBRIDAE					
SUBFAM. BOGINAE					
<i>Ahaetulla</i>	tropski deževni, monsunski in montanski gozdovi arborikalno	1,0x0,5x1,5	26-30	-	visoka zračna vlaga (70-80%, dnevno vlaženje), majhna posoda z vodo, plezalne veje, zasaditev rastlinja; specializirana prehrana - kuščarji
<i>Boiga</i>	tropski deževni in montanski gozdovi, mangrove arborikalno Izjema: <i>B. trigonata</i> - terestrično v suhih grmiščih	pod 1,5m: 1,0x0,5x1,5 nad 1,5m: 0,75x0,5x1,0 za vrsto <i>Boiga</i> <i>trigonata</i> 1,0x0,75x0,75	26-30, ponoči rahla ohladitev; Vrste oz. živali iz severnih predelov - ponoči ohladitev na 20- 22; <i>B. trigonata</i> : podnevi do 30, ponoči ohladitev na 15	Le za <i>B.</i> <i>trigonata</i> : 30- 35	velika posoda z vodo, za vrste iz deževnih gozdov in mangrov visoka zračna vlaga (70-90%, dnevno pršenje), plezalne veje in zasaditev rastlinja; aktivne ponoči
<i>Chrysopela</i>	tropski deževni in monsunski gozdovi arborikalno	1,0x0,5x1,5	26-30, ponoči rahla ohladitev	-	visoka zračna vlaga (70-90%), majhna posoda z vodo, svetel prostor za sončenje, plezalne veje in zasaditev rastlinja

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (KdxKšxKv)	OSNOVNA T DAN / NOČ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
<i>Clelia</i>	tropski in subtropski gozdovi v bližini voda terestrično	1,0x0,5x0,75	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	-	velika posoda za kopanje, nočno aktivne
<i>Crotaphopeltis</i>	tropska in subtropska, bolj ali manj vlažna grmišča terestrično, <i>C. degener</i> amfibijsko	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	-	majhna posoda z vodo, za <i>C. degener</i> kopalna posoda na 30% površine, nočno aktivne
<i>Dispholidus</i>	savane in grmišča arborikalno do semiarborikalno	1,25 x0,75x1,25	25-30, ponoči ohladitev na okoli 20-22	30-35	plezalne veje, posoda za pitje
<i>Erythrolamprus</i>	različni tropski gozdovi terestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči le majhna ohladitev	-	gozdni terarij z veliko skrivališči in substratom primernim za ritje, posoda za pitje, v izogib kanibalizmu posamično zadrževanje, nočno aktivne
<i>Hypsiglena</i>	subtropski sušni predeli (polpuščave in stepa, skalnata pokrajina, odprtji gozd) terestrično	1,0x0,5x0,5	24-28, ponoči ohladitev na 18-20	-	suh terarij s skrivališči in posodo za pitje, nočno aktivne
<i>Imantodes</i>	tropski deževni in gorski gozd arborikalno	1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči ohladitev za 5	-	zaraščen tropski terarij z visoko zračno vlagom, dnevno pršenje z mlačno vodo, aktivne ponoči
<i>Langaha</i>	tropski deževni gozd terestrično do semiarborikalno	1,25x0,5x1,0	26-32, ponoči rahla ohladitev	-	plezalne veje in zasaditev rastlinja, posoda z vodo; aktivne v mraku in ponoči
<i>Leptodeira</i>	tropski in subtropski gozdovi arborikalno do semiarborikalno	1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči le majhna ohladitev	-	kopalna posoda, plezalne veje in zasaditev rastlinja; v izogib kanibalizmu posamično zadrževanje, nočno aktivne
<i>Oxybelis</i>	subtropski in tropski gozdovi, grmišča in kulturna krajina arborikalno	1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči ohladitev za 3-5	-	zračna vlag 70-90%, majhna posoda z vodo, plezalne veje in zasaditev rastlinja
<i>Oxyrhopus</i>	tropski nižinski gozdovi terestrično	1,5x0,5x0,5	26-32, ponoči rahla ohladitev	-	posoda za pitje; tudi nočno aktivne
<i>Phimophis</i>	tropski in subtropski sušni predeli (savane do polpuščave) terestrično	1,5x0,5x0,5	26-32, ponoči 20-25	-	posoda za pitje; nočno aktivne
<i>Psammodynastes</i>	tropski monsunski in hribski gozdovi semiarborikalno	1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	-	dobro zaraščen gozdni terarij s številnimi plezalnimi vejami, posoda za pitje, dnevno pršenje z mlačno vodo

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (KdxKšxKv)	OSNOVNA T DAN / NOĆ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
<i>Psammophis</i>	savane, polpuščave in puščave terestrično	1,5x0,75x0,5	26-32, ponoči ohladitev na 15-22	35-38	posoda za pitje
<i>Sonora</i>	subtropske puščave in polpuščave terestrično do subterestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev na 18-20	30-35	suhi terarij z posodo za pitje in skrivališči, najmanj 10cm debel substrat; aktivne ponoči
<i>Telescopus</i>	subtropska in tropска sušna območja (polpuščave do savane) terestrično	1,0x0,5x0,5	26-32, ponoči ohladitev na 20-25	-	posoda za pitje; skrivališča; aktivna ponoči
<i>Thelotornis</i>	savane in gozdovi arborikalno	1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči ohladitev na 20-22	30-35	plezalne veje in zasaditev rastlinja, posoda za pitje
<i>Trimorphodon</i>	subtropski svetli gozdovi, stepne in puščave terestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev na 18-22	-	plezalne veje, posoda za pitje; nočno aktivna
SUBFAM. COLUBRINAE-					
<i>Arizona</i>	subtropska odprta pokrajina terestrično do subterestrično	1,0x0,5x0,5	24-28, ponoči ohladitev na približna 20	-	suhi terarij s posodo za pitje, skrivališča, priporočljiva hladna prezimitev; aktivne pretežno v mraku in ponoči
<i>Cemophora</i>	gozdovi in gozdnii robovi subtropskega in zmernega pasu terestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev na okoli 20	-	suhi terarij s posodo za pitje, skrivališča; nočno aktivne
<i>Coluber</i>	različna subtropska in mediteranska sušna območja, nekatera tudi v zmernem pasu terestrično, delno semiarborikalno	1,5x0,5x0,75	24-28, ponoči 18-20	30-35	suhi terarij z majhno posodo za kopanje in plezalnimi vejami, za vrste iz zmernih klimatov in višjih leg je priporočljiva hladna prezimitev;
<i>Dendrelaphis</i>	tropski monsunski, deževni in gorski gozd, tudi kulturna krajina arborikalno	1,0x0,5x1,5	25-30, ponoči rahla ohladitev	-	dobro zaraščen tropski terarij z visoko zračno vлагo (70-90%), dnevno pršenje z mlačno vodo
<i>Drymarchon</i>	različni subtropski in tropski gozdovi semiarborikalno	1,25x0,5x0,75	25-28, ponoči ohladitev za okoli 5	28-32	posoda za kopanje, plezalne veje in skrivališča
<i>Drymobius</i>	subtropski in tropski gozdovi in grmišča v bližini voda terestrično	1,5x0,5x0,75	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	30-35	posoda za kopanje in močnosti plezanja, suha mesta za sončenje
<i>Elaphe</i> <i>E. guttata</i>	različni biotopi zmernega in subtropskega pasu terestrično do semiarborikalno, <i>E. rufodorsata</i> amfibijsko	1,0x0,5x1,0	22-28, ponoči ohladitev na 18-20	28-32	majhna posoda za kopanje in plezalne veje, mesta za sončenje in skrivališča; za <i>E. rufodorsata</i> večja posoda z vodo; odvisno od izvora je priporočljiva hladna prezimitev; aktivne v mraku in ponoči

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA	OSNOVNA T DAN / NOČ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
		KOEFICIENT (KdxKšxKv)			
<i>Gonyosoma</i>	tropski deževni in monsunski gozd, mangrove arborikalno	1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči rahla ohladitev	-	dobro zaraščen tropski terarij z visoko zračno vлагo (70-90%), številne plezalne veje, velika posoda z vodo, dnevno pršenje z mlačno vodo
<i>Lampropeltis</i> <i>L. gettulus</i>	različni biotopi (sušni predeli do močvirja) subtropskega in zmernega pasu terestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	-	skrivališča in plezalne veje, posoda za kopanje; priporočljiva hladna prezimitev pri 10-15°C; aktivne v mraku in ponoči
<i>Leptophis</i>	subtropski in tropski predeli, suha grmišča in gozdovi, plantaže banan terestrično do semiarborkolno	1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	-	gozdnji terarij s številnimi plezalnimi vejami in zarastjo, posoda za kopanje
<i>Lytorhynchus</i>	subtropski sušni predeli (robovi puščav, stepa) terestrično	1,0x0,5x0,5	28-32, ponoči ohladitev na 18-20	-	suhi terarij s skrivališči, posoda za pitje; aktivne v mraku in ponoči
<i>Masticophis</i>	različni biotopi subtropskega in zmernega pasu terestrično	1,5x0,5x0,75	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	30-35	suhi terarij s plezalnimi vejami, posoda za pitje; živali iz zmernih klimativ je treba prezimeti na hladnem
<i>Opheodrys</i>	grmišča in travnišča, obale voda, odprtih gozdov subtropskega in zmernega pasu terestrično	1,5x0,5x0,5 <i>O. aestivus</i> : 1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	28-33	dobro zaraščen terarij s plezalnimi vejami in posodo za kopanje; za <i>O. aestivus</i> razmerje voda:kopno = 1:2; suha mesta za sončenje
<i>Philothamnus</i>	tropski in subtropski gozdovi, ob rekah semiakvatično do arborkolno	1,5x0,5x1,0	25-30, ponoči rahla ohladitev	28-33	dobro zaraščen terarij s plezalnimi vejami in veliko posodo za kopanje (voda:kopno = 1:2), suha mesta za sončenje
<i>Phyllorhynchus</i>	subtropske puščave in polpuščave subterestrično do terestrično	1,0x0,5x0,5	28-33, ponoči ohladitev na okoli 20	-	najmanj 10cm debel substrat, posoda za pitje; aktivne ponoči
<i>Pituophis</i>	odprtih gozdov, stepa in grmišča subtropskega in zmernega pasu terestrično do semiarborkolno	1,0x0,5x0,75	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	28-33	plezalne veje, skrivališča, posoda za pitje; priporočljiva hladna prezimitev
<i>Pseudaspis</i>	tropski in subtropski sušni predeli (grmišča, polpuščave) subterestrično do terestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev na okoli 20	-	suhi terarij, najmanj 10 cm debel substrat, priporočljiva hladna prezimitev
<i>Pseustes</i>	subtropska in tropnska grmišča in robovi gozdov semiarborkolno	1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	-	številne plezalne veje in majhna posoda za kopanje

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (KdxKšxKv)	OSNOVNA T DAN / NOĆ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
<i>Ptyas</i>	subtropska in tropска mokrišča, deževni gozdovi terestrično	1,25x0,75x0,5	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	30-35	plezalne veje, velika posoda za kopanje, suha mesta za kopanje
<i>Rhinocheilus</i>	subtropske stepe in puščave subterestrično do terestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	-	suhi terarij, debela tla (najmanj 10 cm), posoda za pitje; aktivne ponoči in v mraku
<i>Salvadora</i>	subtropske puščave in polpuščave terestrično do subterestrično	1,25x0,75x0,5	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	30-35	suhi terarij s posodo za pitje
<i>Spalerosophis</i>	puščave, polpuščave in robovi step terestrično	1,5x0,75x0,5	25-30, ponoči ohladitev na okoli 20	30-35	suhi terarij s posodo za pitje, priporočljiva hladna prezimitev
<i>Spilotes</i>	subtropski in tropski primarni in sekundarni deževni gozdovi, kulturna krajina terestrično do semiarborkolno	1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči le majhna ohladitev	-	velika posoda za kopanje, možnost plezanja, visoka zračna vlaga (70-90%), dnevno pršenje z mlačno vodo
<i>Thrasops</i>	tropski deževni in montanski gozdovi arborkolno	1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči rahla ohladitev	-	številne plezalne veje, robustna zarast, kopalna posoda
<i>Zaocys</i> (osebki dosežejo preko 3m)	tropski bolj sušni predeli v bližini voda terestrično do amfibijsko	1,5x0,75x0,5	25-30, ponoči le majhna ohladitev	30-35	velika posoda za kopanje, suha mesta za sončenje
SUBFAM. DASYPELTINAE					
<i>Dasypeltis</i>	subtropska in tropска sušna območja (polpuščave, step, savane in sekundarni gozd) terestrično do semiarborkolno	1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči rahla ohladitev	-	posoda za pitje, možnosti za plezanje; pretežno nočno aktivne, specializirana prehrana - jajca
SUBFAM. DIPSADINAE					
<i>Dipsas, Sibon</i>	tropski deževni in montanski gozd semiarborkolno	1,0x0,5x1,0	25-30, ponoči rahla ohladitev	-	dobro zaraščen tropski terarij, visoka zračna vlaga (70-90%); specializirana prehrana - polži s hišico
SUBFAM. HOMALOPSINAE					
<i>Cerberus</i>	tropske obale in izlivni reki, v brakični in morski vodi akvatično do semiakvatično	1,0x0,5x0,5	25-30	28-35 na mestu za sončenje	akvarij z brakično vodo (kopno 20% površine) in plezalnimi vejami
<i>Enhydris</i>	sladke vode tropskih predelov, delno tudi v brakični vodi izlivov rek in mangrovah akvatično do semiakvatično	1,0x0,5x0,5	25-30	28-35 na mestu za sončenje	akvaterarij (kopno 20% površine)
<i>Erpeton</i>	sladke vode tropskih predelov akvatično	1,0x0,5x0,5	25-27	-	akvarij s talno podlago in vodnimi rastlinami, pH 6,0-6,5
<i>Homalopsis</i>	sladke vode tropskih predelov tudi v mangrovah akvatično do semiakvatično	1,0x0,5x0,5	25-30	28-35 na mestu za sončenje	akvaterarij (kopno 25% površine)

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA	OSNOVNA T DAN / NOČ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
SUBFAM. LYCODONTINAE					
<i>Boaedon</i> <i>B. fuliginosus</i>	subtropske in tropске savane, polpuščave, gozdovi in kulturna krajina terestrično; <i>B. olivaceus</i> : tropski deževni gozd - amfibijsko	1,0x0,5x0,5	22-28, pri subtropskih vrstah ponoči ohladitev za okoli 5	-	suh terarij s posodo za pitje in skrivališči; za <i>B. olivaceus</i> akvaterarij s suhim kopnim delom; aktivne v mraku in ponoči
<i>Dinodon</i>	rastlinsko bogata subtropska mokrišča terestrično do semiakvatično	1,0x0,5x0,5	24-28, ponoči ohladitev na 18-20	-	vlažen terarij z veliko posodo za kopanje; aktivne ponoči
<i>Farancia</i>	mokrišča, močvirja, mlake in jezera subtropskih in zmernotoplih predelov amfibijsko	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev na 18-22	-	akovaterarij (voda:kopno=2:1), priporočljivo je zimsko mirovanje pri 10-15°C; aktivne ponoči
<i>Leioheterodon</i>	tropski deževni gozdovi terestrično	1,0x0,5x0,5	26-30, ponoči ohladitev za okoli 5	-	zmerno vlažen terarij s suhim mest
<i>Oligodon</i>	subtropski in tropski sušni predeli do robov dežavnega gozda terestrično	1,0x0,5x0,5	26-32, za vrste iz hribovitih in sušnih predelov z večjimi temperaturnimi nihanji ponoči ohladitev na 20-25, drugače ponoči rahla ohladitev	-	velika posoda za pitje; aktivne ponoči
SUBFAM. NATRICINAE					
<i>Amphiesma</i>	subtropski in tropski deževni in montanski gozdovi amfibijsko do terestrično	1,25x0,5x0,5	25-30 (za <i>A. vibakari</i> 20-26), ponoči ohladitev za okoli 5	-	vlažen terarij s suhim mest za sončenje in veliko posodo za kopanje
<i>Carphophis</i>	predeli zmernega pasu, odprta travnišča v bližini voda terestrično do subterestrično	1,0x0,5x0,5	24-28, ponoči ohladitev na 18-20	-	vlažen terarij z rahlo podlogo, posoda za pitje; aktivne ponoči
<i>Diadophis</i>	vlažna živiljenjska okolja zmernega in subtropskega pasu terestrično	1,0x0,5x0,5	22-26, ponoči rahla ohladitev	-	vlažen terarij z veliko posodo za vodo in skrivališči, priporočljiva je hladna prezimitev; aktivne v mraku in ponoči
<i>Grayia</i>	večje reke in jezera tropskega pasu amfibijsko	1,0x0,5x0,5	24-28, ponoči rahla ohladitev	28-32	akovaterarij (voda:kopno = 2:1), suha mesta za sončenje
<i>Helicops</i>	tropske sladke vode skoraj popolnoma akvatično	1,25x0,5x0,5	20-30, ponoči rahla ohladitev	25-33	akovaterarij z majhnim kopnim delom in plezalnimi vejami
<i>Macropisthodon</i>	tropski montanski deževni gozdovi terestrično	1,0x0,5x0,5	24-28, ponoči ohladitev za okoli 5	25-33	zaraščen gozdn terarij, velika posoda za kopanje; aktivne ponoči

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (KdxKšxKv)	OSNOVNA T DAN / NOĆ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
<i>Natrix, Nerodia</i> <i>Nerodia sipedon</i>	večinoma mokrišča zmernega, subtropskega oz. mediteranskega pasu amfibijsko	1,25x0,5x0,5	20-28, ponoči ohladitev za okoli 5	25-30	akvaterarij (voda:kopno = 1:1), priporočljiva je hladna prezimitev
<i>Regina</i>	močvirja in različne vode zmernega in subtropskega pasu amfibijsko do akvatično	1,25x0,75 x0,75	20-26, ponoči rahla ohladitev	26-30	akvaterarij (voda:kopno = 2:1), plezalne veje in suha topla mesta za sončenje; hladna prezimitev
<i>Rhabdophis</i>	subtropska in tropška mokrišča, bližina voda amfibijsko; <i>R. subminiatus</i> - bolj terestrično	1,0x0,5x0,5	Vrste iz tropskih območij: 26-30, ponoči rahla ohladitev Vrste iz subtropskih območij: 24-30, ponoči ohladitev na 18-22	30-35	akvaterarij (voda:kopno = 1:1), za <i>Rh. subminiatus</i> zadostuje velika posoda za kopanje, za <i>Rh. tigrinus</i> je priporočljivo zimsko mirovanje
<i>Sinonatrix</i>	tropski in subtropski predeli, v bližini voda amfibijsko	1,25x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	-	akvaterarij (voda:kopno = 1:1), suha mesta za počitek
<i>Storeria</i>	različna mokrišča zmernih in subtropskih predelov, tudi parki, pokopališča <i>S. dekayi</i> bolj terestrično, <i>S. occipitomaculata</i> bolj amfibijsko	1,25x0,75 x0,75	20-26, ponoči rahla ohladitev	-	vlažen terarij, za <i>S. occipitomaculata</i> večja posoda z vodo, priporočljiva je hladna prezimitev; nočno aktivna
<i>Thamnophis</i>	mokrišča, močvirja, svetli gozdovi in bližina voda v zmernem in subtropskem pasu terestrično, delno tudi amfibijsko	1,25x0,75x0,5	22-28, ponoči rahla ohladitev	26-30	vlažen terarij z veliko posodo za kopanje in suhi mesti za sončenje, priporočljiva je hladna prezimitev
<i>Xenochrophis</i>	vode tropskih predelov amfibijsko do, semiakvatično	1,25x0,75x0,5	25-30, ponoči rahla ohladitev	-	akvaterarij (voda:kopno = 2:1), suha mesta za počitek
SUBFAM. SIBYNOPHINAE					
<i>Scaphiodontophis</i>	montanski deževni gozdovi tropiskih predelov terestrično	1,0x0,5x0,5	24-28, ponoči ohladitev za okoli 5	-	vlažen terarij z mnogo skrivališči, posoda za pitje; nočno aktivna
SUBFAM. XENODONTINAE					
<i>Alsophis</i>	sekundarni gozdovi in grmišča tropskih in subtropskih predelov terestrično	1,0x0,5x0,5	25-28, ponoči ohladitev za okoli 5	28-33	posoda za pitje
<i>Conophis</i>	subtropska sušna območja do polpuščave terestrično	1,0x0,5x0,5	25-28, ponoči ohladitev na 20	28-33	posoda za pitje
<i>Cyclagras</i>	primarni in sekundarni tropski deževni gozdovi, kulturna krajina terestrično	1,0x0,5x0,75	25-30, ponoči ohladitev za 5	30-35	velika posoda za kopanje
<i>Heterodon</i>	odprtta, suha pokrajina, tudi močvirja in obrežja voda v zmernem in subtropskem pasu terestrično do subterestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev na 18-20	28-33	suh terarij z majhno posodo za kopanje, najmanj 10cm debel peskast substrat z možnostjo ritja

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (KdxKšxKv)	OSNOVNA T DAN / NOČ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
<i>Leimadophis</i>	tropska in subtropska mokrišča amfibijsko	1,25x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	28-33	akvaterarij (voda:kopno = 2:1), plezalne veje, suha mesta za sončenje
<i>Liophis</i>	tropska in subtropska mokrišča amfibijsko	1,25x0,5x0,5	25-28, ponoči ohladitev na 20-22	-	akvaterarij (voda:kopno = 2:1), nočno aktivne
<i>Lystrophis</i>	robovi tropskih gozdov in tudi odprta pokrajina subtropov terestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	-	posoda za pitje; nočno aktivne
<i>Philodryas</i>	primarni in sekundarni tropski gozdovi arborikalno do semiarborikalno	1,0x0,5x1,0	26-30, ponoči rahla ohladitev	-	zračna vlaga 70-90%, posoda za kopanje, svetlo mesto za sončenje, plezalne veje in zasaditev rastlinja
<i>Xenodon</i>	različni tropski in subtropski gozdovi, v bližini voda terestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči rahla ohladitev	28-33	visoka zračna vlaga (do 100%), velika posoda za kopanje
FAM. ELAPIDAE					
<i>Acanthophis</i>	puščave, polpuščave, grmišča, tudi vlažni gozdovi tropskih in subtropskih predelov terestrično	1,0x0,75x0,5	28-32, ponoči ohladitev za okoli 10	do 35	izredno »lenobne« strupene kače, posoda za pitje
<i>Aspidelaps</i>	savane, suhe stepe subtropov subterestrično do terestrično	1,0x0,5x0,5	26-32, ponoči ohladitev na 18-22	35-38	posoda za pitje; nočno aktivne
<i>Bungarus</i>	subtropski sušni gozdovi in tropski deževni in montanski gozd terestrično	1,0x0,75x0,5	28-32, ponoči brez ali le z majhno ohladitvijo	-	posoda za pitje, skrivališča, v izogib kanibalizmu posamično zadrževanje; nočno aktivne
<i>Boulengerina</i>	obrežja voda v tropskih predelih amfibijsko	1,5x0,75x0,5	26-30, ponoči rahla ohladitev	do 35	akvaterarij z vodno površino >50%
<i>Dendroaspis</i> <i>D. angusticeps</i> (osebki dosežejo do 4m)	tropski deževni in montanski gozd, subtropski galerijski gozd (<i>D. angusticeps</i>), tudi suha savana (<i>D. polylepis</i>) arborikalno do semiarborikalno, <i>D. polylepis</i> bolj terestrično	1,0x0,75x1,0	26-30, ponoči ohladitev na okoli 20, vendar ne za živali iz tropiskih deževnih gozdov	do 35	visoka relativna vlažnost (60-90%), pogosto pršenje z mlačno vodo, bujno rastlinje in vejeve za plezanje, posoda za pitje
<i>Hemachatus</i>	subtropske savane in suhe stepe terestrično	1,0x0,75x0,75	26-30, ponoči ohladitev na 18-22	35-38	posoda za kopanje
<i>Maticora</i>	tropski gozdovi subterestrično do terestrično	1,0x0,5x0,5	26-32, ponoči brez ohladitve	35-38	v izogib kanibalizmu posamično zadrževanje, posoda za pitje; nočno aktivne

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA	OSNOVNA T DAN / NOĆ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
		KOEFICIENT (KdxKšxKv)			
<i>Micrurus</i> , <i>Micruroides</i> , <i>Calliophis</i>	tropski deževni in montanski gozd (<i>Micrurus fulvius</i> in <i>Micruroides</i> - subtropski do zmerni pas) subterestrično do terestrično	1,0x0,5x0,5	26-30, ponoči brez ohladitve <i>M. fulvius</i> in <i>Micruroides</i> : ponoči ohladitev na 18-20	-	rahla tla, posoda za pitje, v izogib kanibalizmu posamično zadrževanje; za <i>M. fulvius</i> in <i>Micruroides</i> je priporočljivo zimsko mirovanje; aktivne v mraku in ponoči
<i>Naja</i>	polpuščave, suha grmovnata pokrajina in savane subtropov in tropov, tudi tropski deževni gozdovi (<i>N. melanoleuca</i>) in kulturna krajina (<i>N. naja</i>) terestrično	1,0x0,75x0,75	26-32, ponoči skoraj brez ohladitve pri živalih iz tropskih regij, pri živalih iz subtropskih območij ponoči ohladitev za okoli 10	35-38	posoda za kopanje
<i>Ophiophagus</i> (osebki dosežejo preko 5,5m)	tropski deževni in montanski gozdovi terestrično	pod 2,5m: 1,25x0,75x0,75 nad 2,5m: 0,75x0,5x0,75	28-32, ponoči rahla ohladitev	35-38	velika posoda za kopanje; specializirana prehrana - kače
<i>Oxyuranus</i>	tropski gozdovi in sušni predeli terestrično	1,25x0,75x0,75	26-30, ponoči rahla ohladitev	do 35	posoda za kopanje
<i>Walterinnesia</i>	puščave in polpuščave prednjе Azije subterestrično do terestrično	1,25x0,75x0,5	26-30, ponoči ohladitev na 15-20	35-38	posoda za pitje; nočno aktivne
FAM. HYDROPHIIDAE					
<i>Laticauda</i>	obalne vode tropskih predelov amfibijsko	1,5x0,75x0,75	24-26	28-30	morski akvarij z majhnim kopnim delom (približno 25%), suha mesta za sončenje
SUBFAM. HYDROPHIINAE					
subfam. Hydrophiinae	tropske in subtropske obalne vode, <i>Pelamis platurus</i> tudi visokogorska jezera, <i>Hydrophis semperi</i> v sladkih vodah akvatično	1,5x0,75x0,75	24-26	-	morski akvarij; za <i>Hydrophis semperi</i> sladkovodni akvarij
<i>Atractaspis</i>	gozdovi, savane in polpuščave tropov in subtropov subterestrično do terestrično	1,0x0,5x0,5	25-28, pri vrstah iz sušnih območij: ponoči ohladitev za okoli 5	-	najmanj 10-15cm globok, za ritje primeren substrat; posoda za pitje; nočno aktivne
FAM. VIPERIDAE					
<i>Atheris</i>	tropski deževni in montanski gozdovi ter grmišča arborikalno	0,5x0,5x1,0	15-28, ponoči rahla ohladitev; pri vrstah iz montanskih gozdov ponoči ohladitev na 20	-	bogata zasaditev rastlinja in številne plezalne veje, visoka zračna vlaga (70-90%); pretežno nočno aktivne
<i>Azemiops</i>	tropski montanski gozdovi terestrično	1,0x0,5x0,5	25-28, ponoči ohladitev za okoli 5	-	gozdni terarij s posodo za pitje

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA	OSNOVNA T DAN / NOČ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
		KOEFICIENT (KdxKšxKv)			
<i>Bitis</i> (velike vrste)	tropski gozdovi (<i>B. nasicornis</i>) oz. savane in grmišča (<i>B. arietans</i>) terestrično	1,0x0,5x0,5	<i>B. gabonica</i> in <i>B. nasicornis</i> : 24-26 ponoči brez ohladitve, <i>B. arietans</i> : 28-32, ponoči ohladitev na okoli 20	le za <i>B. arietans</i> : 30-35	za <i>B. gabonica</i> in <i>B. nasicornis</i> gozdn terarij z visoko zračno vлагo (70-100%), dnevno pršenje z mlačno vodo, posoda za pitje; za <i>B. arietans</i> : suhi terarij z posodo za pitje; aktivne v mraku in ponoči
<i>Bitis</i> (manjše vrste)	puščave, polpuščave, melišča, grmišča terestrično	1,25x0,75x0,5	25-28, ponoči ohladitev na okoli 20	28-33	suhi terarij s posodo za pitje; za <i>B. caudalis</i> , <i>B. cornuta</i> , <i>B. peringueyi</i> rahla peščena tla; aktivne v mraku in ponoči
<i>Causus</i>	tropska in subtropska sušna območja, v bližini voda, <i>C. resimus</i> in vlažnih habitatih, <i>C. lichensteinii</i> v deževnem gozdu - terestrično, <i>C. defilippii</i> tudi subterestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5; <i>C. lichensteinii</i> : ponoči le rahla ohladitev		v odvisnosti od vrste suhi do vlažni terarij s posodo za kopanje in skrivališči; nočno aktivne
<i>Cerastes</i>	puščavska področja terestrično do semiterestrično	1,25x0,75x0,5	28-32, ponoči ohladitev na 20	30-35	10-15cm globok peščen substrat z vlažnimi skrivališči, posoda za pitje; pretežno nočno aktivne
<i>Daboia</i>	subtropske do tropске hribske stepne in kamnite puščave, vlažni gozdovi, grmišča in travnišča, robovi tropskih deževnih gozdov (<i>D. russelli</i>) terestrično	1,25x0,75x0,5	25-30, ponoči ohladitev na 18-20; <i>D. russelli</i> : ponoči ohladitev na 22-24	30-35	v odvisnosti od vrste suhi terarij ali rahlo vlažni gozdn terarij, posoda za pitje; aktivne pretežno v mraku in ponoči
<i>Echis</i>	subtropska in tropška sušna območja (puščave, polpuščave, savane, robovi gozdov) terestrično	1,25x0,75x0,5	28-32, ponoči ohladitev na okoli 20	30-35	suhi terarij s skrivališči, posoda za pitje; pretežno nočno aktivne
<i>Eristicophis</i>	peščene puščave terestrično	1,25x0,75x0,5	25-30, ponoči ohladitev na okoli 20	30-35	mivkasta tla (okoli 10cm), posoda za pitje; nočno aktivne
<i>Pseudocerastes</i>	kamnite puščave, polpuščave in melišča terestrično	1,25x0,75x0,5	25-30, ponoči ohladitev na okoli 20	30-35	suhi terarij s posodo za pitje; nočno aktivne
<i>Vipera</i>	različna živiljenjska okolja v zmernem, subtropskem in sredozemskem pasu (resave, močvirja, step, robovi gozdov, melišča) terestrično	1,25x0,75x0,5	25-28, ponoči ohladitev na 18-20	28-33	suhu mesta za sončenje, posoda za pitje, priporočljiva hladna prezimitev; aktivne pretežno v mraku in ponoči

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA	OSNOVNA T DAN / NOĆ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
FAM. CROTALIDAE					
<i>Bothriechis</i>	subtropski in tropski deževni in montanski gozdovi arborikalno	0,75x0,5x1,25	24-26, ponoči le majhna ohladitev	28-30	bogato zaraščen tropski terarij s številnimi plezalnimi vejami in visoko zračno vlogo (70-90%), pogosto pršenje z mlačno vodo, posoda za pitje; aktivne pretežno v mraku in ponoči
<i>Bothrops</i>	zelo različna življenska okolja: tropski deževni gozd, tropski montanski gozdovi, tropski in subtropski suhi in polsuhi gozdovi, savane in grmišča, vlažne depresije subtropskega in zmernega pasu, puščave in polpuščave terestrično	1,25x0,5x0,75	24-28, ponoči ohladitev za okoli 5 (ne za vrste iz tropskih deževnih gozdov) Hribske in puščavske vrste: ponoči ohladitev na 18	28-30 (ne za vrste iz tropskih deževnih gozdov)	v odvisnosti od izvora suhi, vlažni ali tropski terarij, skrivališča, posoda za pitje; aktivne pretežno v mraku in ponoči
<i>Bothropsis</i>	tropski deževni in montanski gozdovi arborikalno, <i>B. medusa</i> in <i>B. punctata</i> - terestrično	0,75x0,5x1,25 za <i>B. medusa</i> in <i>B. punctata</i> : 1,0x0,5x0,75	25-28, ponoči rahla ohladitev <i>B. alticola</i> in <i>B. oligolepis</i> : ponoči ohladitev na 18-20	28-33	bogato zaraščen tropski terarij z visoko zračno vlogo (70-90%), pogosto pršenje z mlačno vodo, številne plezalne veje (ne pri <i>B. medusa</i> in <i>B. punctata</i>), posoda za pitje; aktivne pretežno v mraku in ponoči
<i>Calloselasma</i>	svetli gozdovi, hribovita grmišča terestrično	1,0x0,5x0,5	25-30, ponoči rahla ohladitev	28-33	vlažni gozdnati terarij s suhimi mesti za počitek, posoda za pitje; aktivne opretežno v mraku in ponoči
<i>Crotalus</i>	različni bolj ali manj sušni biotopi zmernega, subtropskega in tropskega pasu, svetli gozdovi, stepne, kamnite in peščene puščave, melišča, robovi gozdov terestrično	1,25x0,5x0,75	25-28, ponoči ohladitev na okoli 20 temperaturno občutljive vrste (<i>C. molossus</i> , <i>C. pusillus</i> , <i>C. wiliardi</i>): 22-25, ponoči ohladitev na 16-18 za <i>C. enyo</i> , <i>C. pricei</i> , <i>C. tigris</i> : 30-32 za <i>C. cerastes</i> : do 35	28-30, vendar ne za vrste, ki so občutljive na topoto za <i>C. enyo</i> , <i>C. pricei</i> , <i>C. tigris</i> : 30-32 za <i>C. cerastes</i> : do 35	suhi terarij s posodo za pitje, skrivališča; za <i>C. durissus</i> , <i>C. horridus</i> nekoliko bolj vlažno, za <i>C. cerastes</i> debel peščen substrat (okoli 10cm). Za živali iz zmernih klimatov in višjih leg je priporočljiva hladna prezimitev; aktivne pretežno v mraku in ponoči
<i>Deinagkistrodon</i>	gozdovi hribovitih predelov terestrično	1,25x0,75x0,5	20-25, ponoči ohladitev za okoli 5	-	vlažen gozdnati terarij z suhimi mesti za počivanje, posoda za pitje; aktivne pretežno v mraku in ponoči
<i>Hypnale</i>	tropski deževni in montanski gozdovi terestrično do semiarborikalno	1,25x0,75x1,0	24-28, ponoči rahla ohladitev	-	vlažen gozdnati terarij z suhimi mesti za sončenje, posoda za pitje; aktivne pretežno v mraku in ponoči

DRUŽINA, PODDRUŽINA IN ROD	TIPI HABITATA IN NAČIN ŽIVLJENJA	VELIKOST PROSTORA KOEFICIENT (Kd x Kš x Kv)	OSNOVNA T DAN / NOČ (°C)	LOKALNA MAX. T (°C)	UREDITEV PROSTORA / POSEBNOSTI
<i>Lachesis</i>	hladni deževni in montanski tropski gozdovi z visokimi padavinami terestrično	1,0x0,75x0,75	18-22	-	vlažen in bogato zaraščen gozdn terarij s skrivališči in posodo z vodo, suho mesto za počitek, dnevno pršenje z mlačno vodo; nočno aktivne
<i>Porthidium</i>	tropski deževni in montanski gozd, tropski in subtropski listopadni suhi in polsuhi gozdovi terestrično	1,25x0,5x0,75	22-26, ponoči rahlja ohladitev; za hrbske vrste in vrste sušnih biotopov: ponoči ohladitev na 18	28-30	v odvisnosti od izvora tropski, vlažni ali suhi terarij, posoda za pitje, skrivališča; aktivne pretežno v mraku in ponoči
<i>Ophryacus</i>	montanski gozdovi semiarborikolno	1,0x0,5x1,0	22-26, ponoči ohladitev za okoli 5	28-30	plezalne veje z zarastjo, posoda za pitje, skrivališča
<i>Sistrurus</i>	različna življenjska okolja v zmernem in subtropskem pasu (vlažni travniki, robovi gozdov, svetli gozdovi), <i>S. ravus</i> v polpuščavah terestrično	1,0x0,5x0,5	20-28, ponoči ohladitev na 18-20	le za <i>S. ravus</i> : 28-32	v odvisnosti od vrste in izvora vlažen do suh terarij, posoda za pitje; nočno aktivne
<i>Trimeresurus</i> (talne vrste)	trobski montanski deževni gozd, robovi tropskega deževnega gozda, monsunski gozdovi pretežno terestrično	1,0x0,5x0,75	24-28, ponoči ohladitev za okoli 5; za montanske vrste (<i>T. monticola</i> , <i>T. jerdoni</i> , <i>T. strigatus</i> , <i>T. malabaricus</i>): ponoči ohladitev na 18	28-33	vlažen gozdn terarij s suhim mestu za sončenje; posoda za pitje, možnost plezanja; aktivne pretežno v mraku in ponoči
<i>Trimeresurus</i> (drevesne vrste)	tropski deževni in montanski gozd, rob tropskega deževnega gozda, bambus, mangrove pretežno arborikolno	0,75x0,5x1,0	25-30, ponoči ohladitev za okoli 5	28-33	tropski terarij s številnimi plezalnimi vejami in bogatim rastlinjem, posoda za pitje, dnevno pršenje z mlačno vodo, visoka zračna vlaga (60-80%, za <i>T. wagleri</i> 90-100%); aktivne pretežno v mraku in ponoči

Legenda k tabeli 9:

VELIKOST TERARIJA

- Velikost terarija se izračuna tako, da dolžino trupa živali pomnožimo s koeficienti v tabeli (Kd-koeficient dolžine, Kš-koeficient širine in Kv-koeficient višine). Dobljene vrednosti se uporabljajo za dve približno enako veliki odrasli živali. Za vsako dodatno žival se tako izračunana površina terarija poveča za 20 odstotkov. Neglede na tako izračunano velikost terarija, je največja višina terarija omejena na 2 metra.

TEMPERATURA

- V tabeli so navedene osnovne temperature, dodatno je treba upoštevati še odstopanja zaradi nihanj dnevnih in letnih temperatur. Ogrevamo največ do 1/3 površine tal terarija, tako da se lahko živali pri termoreguliranju umaknejo v hladnejši del terarija (temperaturni gradient). Čas osvetlitve terarijev za pretežno tropske vrste naj znaša približno 12 ur.

C 3) KROKODILI (CROCODYLIA)

TABELA 10

KROKODILI (RED CROCODYLIA)	vse vrste
VELIKOST PROSTORA: KOEFICIENT KOPNEGA DELA (KDXKŠ) KOEFICIENT VODNEGA DELA (KDXKŠXKG)	Kopni del: 4 x 3 Vodni del: 5 x 4 x 0,3
TEMPERATURA OSNOVNA	Zrak in voda: 25-30 °C
TEMPERATURA POVRŠIN ZA SONČENJE	Kopni del: 40 °C
SOCIALNA STRUKTURA	1/n
UREDITEV PROSTORA	delna skrivališča, strukturiranost prostora, neprozorni zasloni

Legenda k tabeli 10:

VELIKOST TERARIJA

- Velikost terarija se izračuna tako, da dolžino trupa živali pomnožimo s koeficienti v tabeli (Kd-koeficient dolžine, Kš-koeficient širine (in Kg-koeficient globine)), pri tem pa je lahko razporeditev struktur v terariju različna od navedene (npr. razdelitev v dva kopna dela). Za vsako dodatno žival se zagotovi 20 odstotkov več vodne površine in 10 odstotkov več kopnega dela.

SOCIALNA STRUKTURA

- Razmerje med številom samcev in samic iste vrste,
n- en ali več osebkov

C 4) ŽELVE (TESTUDINES)

V tabeli navedene vrednosti veljajo za zadrževanje odraslih živali v ujetništvu.

TABELA 11

ROD, VRSTA ALI DRUŽINA (DO v cm)	ZNAČ. SKUPINE	SEVALNA TOPLOTA (°C)	GLAVNA PREHRANA	SOCIALNA STRUKTURA	VELIKOST TERARIJA KOEFI- CIENT (K)	GLOBINA VODE: KOEFI- CIENT 1 (K1)	PREZIMITEV
L1	L2	L3	L4	L5	L6		
<i>Carettochelys insculpta</i> (40-50)	C	brez	vegetrijanska	par	5	2	
<i>Chelodina</i> spec. (15-50)	E	30	živalska	skupina	5	2	
Cheloniidae (do 100)	C	brez	vse	skupina	10-20	2	
<i>Chelydra serpentina</i> (45)	B	brez	živalska	posamič	3	1.5 - 2	
<i>Chelus fimbriata</i> (50)	-	brez	izključno ribe	skupina	3	1.5 - 2	
<i>Chersina angulata</i>	H	45	vegetrijanska	par	8	-	
<i>Chinemys</i> spec.	D	30	živalska	skupina	5	2	
<i>Chrysemys picta</i>	D	30	živalska	skupina	5	2	
<i>Claudius angustatus</i>	A	brez	živalska	posamič/ skupina	3	2	

ROD, VRSTA ALI DRUŽINA (DO v cm)	ZNAČ. SKUPINE	SEVALNA TOPLOTA (°C)	GLAVNA PREHRANA	SOCIALNA STRUKTURA	VELIKOST TERARIJA KOEFI- CIENT (K) L 5	GLOBINA VODE: KOEFI- CIENT 1 (K1) L 6	PREZIMITEV
L 1	L 2	L 3	L 4				
<i>Clemmys guttata</i>	D	30	živalska	par	4	1	
<i>Clemmys insculpta</i>	F	30	vse	par/ skupina	6	1	
<i>Cuora amboinensis</i>	D	30	vse	par/ skupina	4	2	
<i>Cuora flavomarginata</i>	F	30	vse	skupina	4	posoda z vodo	
<i>Cuora galbinifrons</i>	F	30	vse	skupina	4	posoda z vodo	
<i>Cuora trifasciata</i>	D	30	vse	par	4	2	
<i>Cyclemys dentata</i>	D	30	živalska	skupina	4	2	
<i>Elseya</i> spec. (20-40)	E	30	živalska	posamič/ par	5	2	
<i>Emydura</i> spec.	D/E	30	živalska	par/ skupina	5	2	
<i>Emxs orbicularis</i>	D	30	živalska	par/ skupina	5	2	
<i>Geochelone carbonaria</i> (40)	H/I	45	vegetarijanska	skupina	8	posoda z vodo	
<i>Geochelone chilensis</i>	H	45	vegetarijanska	skupina	8	-	
<i>Geochelone denticulata</i> (60)	I	45	vegetarijanska	skupina	8	posoda z vodo	
<i>Geochelone elegans</i>	H	45	vegetarijanska	skupina	8	-	
<i>Geochelone nigra</i> (120)	H	45	vegetarijanska	skupina	8	-	
<i>Geochelone gigantea</i> (120)	H	45	vegetarijanska	skupina	8	-	
<i>Geochelone pardalis</i> (40)	H	45	vegetarijanska	skupina	8	-	
<i>Geochelone radiata</i> (40)	H	45	vegetarijanska	skupina	8	-	
<i>Geochelona sulcata</i> (80)	H	45	vegetarijanska	skupina	8	-	
<i>Geoemyda spengleri</i>	F	brez	živalska	posamič/ par	4	posoda z vodo	
<i>Graptemys</i> spec.	D	30	živalska	skupina	5	2	
<i>Homopus</i> spec.	H	45	vegetarijanska	skupina	4	-	
<i>Indotestudo elongata</i>	H/I	45	vegetarijanska	skupina	8	-	
<i>Kachuga</i> spec.	D	30	vse	skupina	5	2	
<i>Kinixys</i> spec.	H/I	45	vse	skupina	8	posoda z vodo	
<i>Kinosteron</i> spec. (incl. <i>Sternotherus</i>)	A	-	živalska	posamič/skupina	3	2	
<i>Macro Clemys temminckii</i> (60)	B	brez	živalska	posamič	3	1. 5 - 2	
<i>Malacochersus tornieri</i>	H/kot skriva- lišče pripo- ročljive razpoke	30	vegetarijanska	par	3	-	
<i>Manouria</i> spec. (60)	I	30	vegetarijanska	skupina	6	posoda z vodo	
<i>Mauremys</i> spec.	D	30	živalska	par/ skupina	5	2	
<i>Melanochelys</i> spec.	D	30	živalska	skupina	4	2	
<i>Ocadia sinensis</i>	D	30	živalska	skupina	5	2	
<i>Pelusios</i> spec.	E	30	živalska	posamič/ skupina	4	2	
<i>Phrynops</i> spec. (20-50)	E	30	živalska	posamič/ skupina	5	2	

ROD, VRSTA ALI DRUŽINA (DO v cm)	ZNAČ. SKUPINE	SEVALNA TOPLOTA (°C)	GLAVNA PREHRANA	SOCIALNA STRUKTURA	VELIKOST TERARIJA KOEFI-CIENT (K)	GLOBINA VODE: KOEFI-CIENT 1 (K1)	PREZIMITEV
L1	L2	L3	L4	L5	L6		
<i>Platemys</i> spec. incl. <i>Acanthochelys</i>	D	30	živalska	par/ skupina	4	2	
<i>Platysternon megacephalum</i>	A	30	živalska	posamič	3	1	
<i>Podocnemys</i> spec. (25-80)	D/E	30	vse	posamič/ par/ skupina	5	2	
<i>Psammobates</i> spec.	H	45	vegetarijanska	skupina	4	-	
<i>Pseudemys</i> spec. (20-40)	D/E	30	vse	skupina	5	2	
<i>Pyxis</i> spec.	H	45	vegetarijanska	skupina	4	-	
<i>Rhinoclemmys</i> spec.	D/F	30	vse	skupina	5	1	
<i>Sacalia bealei</i>	D	30	živalska	skupina	4	2	
<i>Siebenrockiella crassicollis</i>	D	30	živalska	skupina	4	2	
<i>Staurotypus</i> spec. (20-30)	B	-	živalska	posamič	3	2	
<i>Terrapene carolina</i>	F	30	vse	posamič/ par/ skupina	5	posoda z vodo	
<i>Terrapene ornata</i>	F	45	živalska	posamič/ par/ skupina	5	-	
<i>Testudo graeca</i> (afriške forme)	H	45	vegetarijanska	skupina	8	-	
<i>Testudo graeca</i> (evropske in prednjeazijiske forme)	G	45	vegetarijanska	skupina	8	-	da
<i>Testudo hermanni</i>	G	45	vegetarijanska	skupina	8	-	da
<i>Testudo horsfieldi</i>	H	45	vegetarijanska	skupina	8	-	da
<i>Testudo marginata</i>	G/H	45	vegetarijanska	skupina	8	-	da
<i>Trachemys</i> spec. (20-40)	D/E	30	vse	skupina	5	2	
Trionychidae (30-150)	C	30	živalska	posamič/ par/ skupina	5	2	

Legenda k tabeli 11:

DO - dolžina oklepa

ŠO - širina oklepa

L 1 - ZNAČILNOSTI SKUPINE

Z vidika podobnih zahtev so rodovi in vrste združeni v naslednje skupine:

A - Majhne (do približno 15cm DO), so skoraj izključno v odne želve, ki se le priložnostno zatečejo na kopno. Še posebej samčki so agresivni, zato je nujna namestitev skrivališč.

B - srednje velike do velike (do približno 50 cm DO), so skoraj izključno vodne želve, ki na kopnem le odlagajo jajca, se malo gibljejo in na plen prezijo. Terarij mora biti strukturiran s koreninami in kamenjem. Zaradi velike agresivnosti znotraj ene vrste in med različnimi vrstami, je potrebna ločena namestitev osebkov v akvarije (akvaterarije).

C - Srednje velike do velike (do približno 50 cm DO) vodne želve, ki na kopnem le odlagajo jajca in se mnogo gibljejo. Dno terarija mora biti prekrito s finim peskom, ki želvam omogoča zakopavanje; nad vodno gladino je treba namestiti reflektor. Zaradi agresivnosti nekaterih vrst je potrebna ločena namestitev osebkov v akvarije (akvaterarije).

D - Majhne do srednje velike (do približno 25cm DO) vodne želve, ki se redno sončijo in osušujejo na kopnem delu. Z redkimi izjemami, je možno skupinsko zadrževanje. Samčki nekaterih vrst so nezdržljivi in napadajo tudi druge vrste, zaradi česar je potrebna ločena namestitev. Osebke nekaterih vrst je poleti možno premestiti v zunanje okolje.

E - Velike (do približno 45cm DO) vodne želve, ki se mnogo gibljejo ter redno sončijo in osušujejo na kopnem delu. Samčki nekaterih vrst so nezdružljivi.

F - Majhne do srednje velike (do približno 20cm DO) močvirške želve, ki so močno vezane na kopno. Samčki nekaterih vrst so nezdružljivi, tudi skupinsko zadrževanje različnih vrst je lahko problematično.

G - kopenske želve za katere je priporočljivo zadrževanje v zunanjem okolju, le pri prezimovanju ali neugodnih vremenskih pogojih pa tudi v notranjosti; zunanji objekt mora nuditi mesta za sončenje, pokrit prostor oziroma zavetišče pred neugodnimi vremenskimi vplivi. Zasadi je treba rastlinje, ki daje senco.

H - Kopenske želve iz vročih sušnih območij, za katere je zadrževanje v zunanjem okolju priporočljivo le v poletnih mesecih. Zunanji objekt mora biti opremljen kot pri skupini G. Pokriti prostor oziroma zavetišče mora biti ogrevano.

I - Kopenske želve iz vročih in vlažnih območij, ki potrebujejo dosti pitne vode in zvišano zračno vлагo. Zadrževanje v zunanjem okolju ni možno.

L 2 - SEVALNA TOPLOTA

Zaradi zagotavljanja ustreznega poteka dnevno-nočnih in letnih življenjskih ritmov, je treba želvam zagotoviti naravno svetlobo ali primerno umetno osvetlitev. V sezoni glavne življenjske aktivnosti je treba večini želv čez dan zagotoviti temperaturo vode in zraka 23-26 °C. Zagotoviti je treba faze mirovanja z zmanjšano osvetlitvijo in padcem temperature.

L 3 - PREHRANA

Živalska hrana je lahko sestavljena na primer iz vodnih bolh, polžev, rib, ličink komarjev, deževnikov, mišijh mladičev ali mesa toplokrvnih živali.

Rastlinska hrana je lahko sestavljena iz zelenjave, sadja, žitnih izdelkov.

Ostanke hrane je treba redno odstraniti iz akvarija oziroma terarija.

L 4 – SOCIALNA STRUKTURA

Pri nekaterih vrstah je zaradi agresivnosti v ekstremnih primerih nujno posamično zadrževanje živali. Te vrste so v tabeli označene kot »posamič«. Pri oznakah »par« ali »skupina« je skupinsko zadrževanje večinoma možno, vendar je treba združljivost posameznih osebkov in vrst redno preverjati.

L 5 - VELIKOST TERARIJA

Dolžino terarija izračunamo tako, da v tabeli navedeni koeficient (K) pomnožimo z dolžino oklepa največjega osebka. Če je pri vodnih vrstah kopni del nameščen nad vodno površino, se površina kopnega dela prišteje k zahtevani osnovni površini. Širina terarija znaša polovico dolžine terarija.

Pri skupinskem zadrževanju se velikost terarija izračuna tako, da se za tretjo in četrto želvo osnovna površina terarija poveča za 10 odstotkov; od pete želve naprej pa za 20 odstotkov.

L 6 - GLOBINA VODE

Predpisano globino vode izračunamo tako, da širino oklepa pomnožimo s koeficientom (K1) v ta beli. Pri kopenskih želvah iz sušnih območij (skupini G in H) ni nujna namestitev posod z vodo, zagotoviti pa je treba občasno kopanje živali.

D) DVOŽIVKE (AMPHIBIA)

TABELA 12

DVOŽIVKE		Prostor
Brezreci (Anura)		
A	akvarij	-kopni del (plavajoče korenine, steklene police) -velikost posode: 1 liter vode na dolžinski cm živali -največja globina vode 20-25 cm -vzdrževanje ustrezne kvalitete vode (redno filtriranje in menjava vode)
B	akvaterarij	-za potrebe živalske vrste primerno razmerje med vodnim in kopnim delom akvaterarija -vzdrževanje ustrezne kvalitete vode (redno filtriranje in menjava vode)
C	terarij	-posodica z vodo -primeren substrat (naprimer mah ali listni opad) -skrivališča
D	terarij	-visok terarij -posodica z vodo -primeren substrat (na primer mah ali listni opad) -možnost plezanja (veje, rastline, korenine, kamenje)
Repeate dvoživke (Caudata)		
Močeradi	terarij	-posodica z vodo -primeren substrat (npr. mah ali listni opad) -zasaditev rastlin in ureditev skrivališč
Pupki	akvaterarij	-za potrebe živalske vrste primerno razmerje med vodnim in kopnim delom akvaterarija -vzdrževanje ustrezne kvalitete vode (redno filtriranje in menjava vode) -zasaditev rastlin in ureditev skrivališč

Legenda k tabeli 12:

- A - žabe, prilagojene na življenje v vodi: brezjezičnice (Pipidae)
- B - žabe, prilagojene na življenje na obrežju: prave žabe (Ranidae), kolutojezičnice (Discoglossidae)
- C - žabe, prilagojene na življenje na kopnem oziroma tleh: krastače (Bufonidae), česnovke (Pelobatidae), žvižgovke (Leptodactylidae), podrevnice (Dendrobatidae)
- D - žabe, prilagojene na plezanje: rege (Hylidae), jadralke (Rhacophoridae), ozkoustke (Microhylidae)

TABELA 13

		Prostor	Hrana	Ureditev prostora
Človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>)	akvarij	-velikost vsaj 1m ² /osebek -globina od 0,15-0,4m	-le živa hrana - vodne živali izvirov: raki (Gammaridae), larve žuželk (Ephemeroptera, Trichoptera, Plecoptera, Diptera) -hranjenje 1x tedensko -hrana v akvariju ne sme ostajati	-simulacija naravnega jamskega okolja -karbonatni substrat primerne velikosti akvarij v temi, možna le kratka osvetlitev prostora -žarnica s filtrirano rdečo svetlobo z močjo do 15W -fluorescentna svetloba ni dovoljena -rahel pretok vode, ustvarjen s črpalko za zračenje in filtriranje -T vode med 10-12 °C -prezračevanje vode (nasičenost z O ₂ vedno blizu 100%) -trdota vode od 10-12°N -voda iz življenskega okolja živali ali neoporečna voda iz vodovoda (brez dodanih klorirnih ali drugih sredstev) -globina vode mora biti različna